

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra informačních technologií

Diplomová práce

Implementace otevřených dat v resortu školství

Bc. Jana SELINGEROVÁ

© 2019 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Jana Selingerová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Implementace otevřených dat v resortu školství

Název anglicky

Open data implementation in the educational sector

Cíle práce

Hlavním cílem diplomové práce je posoudit úroveň stavu implementace otevřených dat v resortu školství ve srovnání s vybranými resorty státní správy.

Dílní cíle práce jsou:

- vytvořit přehled současného stavu implementace a využívání otevřených dat v ČR a zahraničí se zaměřením na oblast vzdělávání,
- analýza podmínek práce s otevřenými daty v resortu školství,
- formulace závěrů na základě srovnávací analýzy stavu implementace otevřených dat v resortu školství.

Metodika

Teoretická část diplomové práce bude založena na studiu a rešerši odborných zdrojů. V praktické části bude provedena analýza struktury a používání ICT. V práci budou použity vědecké metody analýzy, syntézy, dedukce a komparace. Primární data budou získána formou interview se zástupci vybraných resortů. Na základě provedené srovnávací analýzy budou formulovány závěry a doporučení pro zlepšení stavu implementace otevřených dat v resortu školství.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

otevřená data, implementace, veřejná správa, ministerstvo, resort školství

Doporučené zdroje informací

BOČEK, J. a spoluautoři, Otevřená data ve státní správě: Nová éra rozhodování. Praha: Nadace Open Society Fund Praha a Otevřená společnost, o.p.s. Dostupné online. ISBN: 978-80-87110-24-9
Ministerstvo vnitra. Sbírka zákonů /online/ Zákon o svobodném přístupu k informacím
NOVOTNÝ, V. a kolektiv, Veřejná správa v zemích Visegrádské čtyřky (Česká republika, Maďarsko, Polská republika, Slovenská republika). Praha: Leges, 2017. ISBN 978-80-7502-215-8
UBALDI, B. Open government data: Towards empirical analysis of open government data initiatives. OECD Working Papers on Public Governance, 2013, (22), p.0 – 1.
ZUIDERWIJK, Anneke; JANSSEN, Marijn. Open data policies, their implementation and impact: A framework for comparison. Government Information Quarterly, 2014, 31.1: 17-29.

Předběžný termín obhajoby

2019/20 ZS – PEF (únor 2020)

Vedoucí práce

Ing. Miloš Ulman, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra informačních technologií

Elektronicky schváleno dne 26. 8. 2019

Ing. Jiří Vaněk, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 14. 10. 2019

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 22. 11. 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Implementace otevřených dat v resortu školství" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 26. listopadu 2019

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Miloši Ulmanovi, Ph.D. za vedení, doporučení a podporu při zpracování diplomové práce. Mé poděkování patří rovněž kolegům z ministerstev, kteří mi poskytli informace sloužící jako podklad pro výzkumnou část práce. Rovněž se sluší poděkovat Ing. Václavu Jelenovi, řediteli odboru školské statistiky, analýz a informačních technologií, který mi poskytl rozhovor k tématu otevřených dat v resortu školství.

Implementace otevřených dat v resortu školství

Abstrakt

Tématem diplomové práce jsou otevřená data a jejich implementace v resortu školství. Autorka zvolila téma s ohledem na aktuální zvýšenou poptávku odborníků i laické veřejnosti po otevřených datech. Cílem práce je posouzení úrovně stavu implementace otevřených dat v resortu školství ve srovnání s vybranými resorty státní správy.

Teoretickou část autorka rozdělila do tří kapitol. V první kapitole podrobně popisuje organizační strukturu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a v obecné rovině náplň činností jednotlivých odborů. Obdobně jsou popsány jednotlivé instituce spadající do resortu školství. Definice otevřených dat a legislativní rámec, na jehož základě jsou otevřená data v České republice publikována, je obsahem druhé kapitoly. Prostřednictvím popisné analýzy informačních systémů je v poslední kapitole zjištěno, jaké typy dat má k dispozici resort školství.

Praktická část obsahuje rozhovor k existenci a publikování otevřených dat v resortu školství. Dotazníkové šetření je podkladem pro porovnání stavu implementace otevřených dat v oblasti vzdělávání oproti osloveným resortům. Praktickou část uzavírá SWOT analýza.

I přesto, že resort školství má velké množství informací, které jsou běžně zveřejňovány, tyto informace většinou nesplňují podmínky pro označení otevřených dat. V otevřeném formátu jsou v oblasti vzdělávání publikována pouze data uvedená v aktualizovaném Nařízení vlády č. 425/2016 Sb. Implementace sdílení otevřených dat v resortu školství je velmi pozvolné.

Klíčová slova: otevřená data, implementace, veřejná správa, ministerstvo, resort školství

Open Data implementation in the educational sector

Abstract

The topic of the thesis is open data and their implementation in the education sector. The author chooses a topic with regard to the current increased demand of experts and the general public for open data. The aim of this thesis is to assess the level of implementation of open data in the education sector in comparison with selected ministries.

The author divided the theoretical part of the thesis into three chapters. The first chapter is devoted to a detailed description of the organizational structure of the Ministry of Education, Youth and Sports and in general terms of the activities of each department. By analogy, particular institutions belonging to the education sector are described. The definition of open data and the legislative framework under which open data are published in the Czech Republic are subject of the second chapter. Through the descriptive analysis of information systems, the last chapter finds out what types of data are available to the education sector.

The practical part of the thesis includes an interview on open data in the education sector. The questionnaire survey is the basis for the comparison of the implementation state of open data related to education with the addressed ministries. The practical part is concluded with SWOT analysis.

Despite the fact that the Ministry of Education has a large amount of information that is commonly published, this information usually does not meet the conditions of open data. Only the data specified in the updated Government Decree No. 425/2016 Coll. The implementation of open data sharing in the education sector is very gradual.

Keywords: open data, implementation, public administration, Ministry, educational sector

Obsah

1 Úvod.....	10
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	12
3 Teoretická východiska	13
3.1 Resort školství.....	13
3.1.1 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	13
3.1.2 Organizační složky státu a státní příspěvkové organizac	19
3.1.3 Přímou řízené organizace.....	20
3.1.4 Ostatní přímo řízené organizace	21
3.2 Otevřená data.....	25
3.2.1 Definice otevřených dat	26
3.2.2 Legislativa v České republice	27
3.2.3 Resortní informační systém	28
3.3 Informační systémy spravované jinými orgány	29
3.3.1 Ministerstvo financí	29
3.3.2 Ministerstvo pro místní rozvoj.....	32
3.3.3 Ministerstvo vnitra	33
3.3.4 Rada pro vědu, výzkum a inovace	34
3.4 Informační systémy pro odbornou veřejnost.....	34
3.4.1 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	35
3.4.2 Centrum pro zjišťování výsledků ve vzdělávání	40
3.4.3 Česká školní inspekce	41
3.4.4 Národní institut dalšího vzdělávání	42
3.4.5 Národní ústav pro vzdělávání	44
3.5 Informační systémy pro veřejnost.....	45
4 Vlastní práce	52
4.1 Otevřená data v resortu školství.....	52
4.1.1 Rozhovor	53
4.1.2 Dotazníkové šetření	56
4.1.3 Otevřená data v oblasti školství v zahraničí	59
4.2 SWOT analýza	61
5 Výsledky a diskuse	63
5.1 Zhodnocení implementace	63

6 Závěr.....	65
7 Seznam použitých zdrojů	67
8 Přílohy	70

Seznam použitých zkratk

1 Úvod

Téma diplomové práce je spojeno s profesním působením autorky ve veřejné správě. Autorka pracuje sedm let v ústředním orgánu státní správy, v Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy. Jako státní zaměstnanec přichází do častého a pravidelného kontaktu s veřejností, která se zajímá o informace vztahující se obecně k problematice školství a především vzdělávání. V posledních dvou letech se zvyšuje zájem veřejnosti o dostupnost otevřených dat.

Jak uvádí Novotný a Klíma (2017, s. 12), česká právní doktrína se omezuje na spojený a oddělený model veřejné správy. Spojený model, který preferuje Česká republika, je charakteristický různou měrou přenesení výkonu státní správy na samosprávu. Duální model je charakterizován oddělenou linií státní správy a samosprávy.

Autorka se ve své práci bude orientovat na ústřední orgán státní správy a instituce s ním nejbližše související. Resort školství je pojem, který je veřejnosti obecně známý. Vyjmenovat všechny instituce spadající do resortu školství dokáže jen velmi úzký okruh lidí. Je tedy na místě je představit. Ústředním orgánem státní správy je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Součástí resortu školství jsou dvě organizační složky státu. Těmi jsou Česká školní inspekce a Vysokoškolské sportovní centrum. Od srpna 2019 byla zřízena nová organizační složka státu – Národní sportovní agentura, která od Ministerstva přebírá veškeré aktivity spojené s podporou sportu. Dalším článkem je státní příspěvková organizace Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání. Velkou část resortu tvoří příspěvkové organizace rozdělné do dvou typů. Prvním typem jsou přímo řízené organizace. Jedná se o zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a preventivně výchovné péče (např. dětské domovy, diagnostické ústavy, výchovné ústavy, školská zařízení se zaměřenou specializací pro tělesně postižené děti). Druhým typem jsou ostatní přímo řízené organizace, mezi něž patří Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského; Národní ústav pro vzdělávání; Národní institut dalšího vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro DPP; Národní technická knihovna; Dům zahraniční spolupráce; Pedagogické centrum pro polské národnostní školství Český Těšín; Fulbrightova komise v České republice; Antidopingový výbor v České republice. Resort školství kromě vyjmenovaných institucí dotváří školská zařízení předškolního, základního, středního, vyššího odborného a vysokoškolského vzdělávání. Zařízení zřizují nejčastěji obce a kraje, v případě vysokých škol i stát. Dalšími zřizovateli školských zařízení jsou církve či soukromé subjekty.

Resort školství stejně jako další instituce veřejné správy v České republice sloužící široké veřejnosti mají povinnost poskytování informací na základě zákona č. 106 ze dne 11. května 1999 o svobodném přístupu k informacím. Do poslední novelizované podoby toho zákona byly zapracovány změny týkající se otevřených dat. K principu otevřených dat se Česká republika poprvé přihlásila v roce 2011. Zveřejňování otevřených dat není povinné. Vláda České republiky však v roce 2016 schválila Nařízení vlády, kterým se stanovuje seznam informací zveřejňovaných ve formátu otevřených dat. Nařízení vlády je pravidelně novelizováno a rozšiřováno o další položky, které mají jednotlivé instituce zveřejňovat v otevřeném formátu. Zveřejňování informací ve formátu otevřených dat je žádoucí, zejména z důvodu, že se o otevřená data zajímají nejen fyzické osoby, ale také osoby právnické či různé nevládní neziskové organizace. Záměrem publikování otevřených dat je jejich další možné sdílení, kombinování či jiné využití ve prospěch nových zjištění, inovací, zvýšení efektivity vynaložených veřejných prostředků a zkvalitnění dostupnosti veřejných služeb.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Tématem diplomové práce jsou otevřená data v resortu školství. Hlavním cílem diplomové práce je posouzení úrovně stavu implementace otevřených dat v resortu školství ve srovnání s vybranými resorty státní správy.

Prvním dílčím cílem bude vytvoření přehledu současného stavu implementace a využití otevřených dat v České republice se zaměřením na oblast vzdělávání. K tomu bude sloužit popisná analýza informačních systémů u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a vybraných zřizovaných institucí, kterými jsou Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání; Česká školní inspekce; Národní institut dalšího vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro DPP a Národní ústav pro vzdělávání.

V dalším dílčím cíli diplomové práce budou analyzovány podmínky práce s otevřenými daty v resortu školství.

Závěrečný dílčí cíl bude směřovat k formulování závěrů na základě srovnávací analýzy stavu implementace otevřených dat v resortu školství. K tomuto autorka využije provedeného rozhovoru s odborníky v resortu školství a vyhodnocením dotazníkového šetření.

2.2 Metodika

Studiem odborné literatury a potřebných legislativních textů spolu s rešerší bude naplněna teoretická část diplomové práce. Bude vytvořen přehled dostupnosti informací u vybraných institucí resortu školství, a to za pomoci prozkoumání dálkového přístupu používaných informačních systémů.

Pro provedení analýzy podmínek práce s otevřenými daty v resortu školství bude proveden rozhovor s ředitelem odboru školské statistiky, analýz a informační strategie. Prostřednictvím srovnávací analýzy budou zpracovány získané odpovědi z dotazníku zasláného na vybrané resorty státní správy, na jejichž základě bude možné formulovat závěry a posoudit stav úrovně implementace otevřených dat v resortu školství.

3 Teoretická východiska

Prostudováním legislativních dokumentů a předpisů souvisejících se vzděláváním v České republice započala autorka přípravu pro zpracování diplomové práce. Na základě zjištěných skutečností je v teoretické části popsán a rozdělen resort školství. Následuje podkapitola věnovaná otevřeným datům. Autorka teoretickou část ukončuje popisem informačních systémů. Ministerstvo a instituce spadající do resortu školství využívají v současné době velké množství informačních systémů (dále jen „IS“ nebo „systém“). Nejprve autorka analyzuje kategorii systémů spravovaných jiným orgánem než Ministerstvem, v následující podkapitole se autorka věnuje IS určeným pro odbornou veřejnost, v poslední podkapitole bude výčet IS dostupných široké veřejnosti. Zpravidla se jedná o databáze, registry či odkazy.

3.1 Resort školství

Jednou z oblastí veřejné správy je resort školství. Instituce, které zde patří, mají ve své kompetenci především služby spojené se vzděláváním, výchovou dětí a mládeže. Resort školství tvoří ústřední orgán státní správy, v jehož čele stojí člen vlády – ministr/ministryně. Ministru/ministryni jsou podřízeni náměstci sekcí. S platností zákona č. 234/2014 Sb. o státní službě se v ministerstvech nově zřizují pozice náměstka člena vlády. O počtu náměstků člena vlády rozhoduje sám ministr/ministryně. Do resortu školství patří dvě organizační složky státu. Česká školní inspekce a Vysokoškolské sportovní centrum. Dalšími institucemi jsou přímo řízené a ostatní přímo organizace, které byly zřízeny Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Ve vedoucích pozicích těchto organizací jsou ředitelé či ředitelky, jmenovaní ministrem/ministryní po úspěšném absolvování výběrového řízení.

3.1.1 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „Ministerstvo“ nebo „MŠMT“) je ústředním orgánem státní správy České republiky. Zřízení Ministerstva stejně jako vymezení působnosti je uvedeno v zákoně č. 2 ze dne 8. ledna 1969 o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky v platném znění.

Do působnosti MŠMT patří oblasti předškolních zařízení, školských zařízení, základních škol, středních škol a vysokých škol, pro vědní politiku, výzkum a vývoj, včetně mezinárodní spolupráce v této oblasti, a pro vědecké hodnosti, pro státní péči o děti, mládež, tělesnou výchovu, sport, turistiku a sportovní reprezentaci státu (Anon, 1969).

Ministerstvo je vnitřně členěno na základě organizačního řádu do útvarů, které jsou tvořeny sekcemi, odbory, odděleními (MŠMT, *Organizační řád*, 2018). Náplň útvarů je v následujícím popisu vymezena v nejširším slova smyslu dle Organizačního řádu Ministerstva platného k srpnu 2018.

Útvary přímo řízené ministrem

Náměstci člena vlády – jsou oprávněni zastupovat ministra/ministryni na jednáních schůze vlády, na schůzi výboru nebo komise Poslanecké sněmovny, nebo na schůzi výboru či komise Senátu. Dále mohou zastupovat na jednáních, na které byli pověřeni na základě zvláštního pověření.

Kabinet ministra – zajišťuje odborné a politické podmínky pro plnění úkolů ministra/ministryně; připravuje odborná a politická stanoviska pro jednání vlády; zajišťuje komunikaci s Kanceláří prezidenta České republiky, dalšími ústředními orgány a institucemi dle pokynů ministra/ministryně. Zajišťuje činnost školského ombudsmana.

Kancelář ministra – zajišťuje, organizuje, koordinuje, vytváří a připravuje pracovní podmínky pro ministra/ministryni tak, aby mohly být řádně plněny dané úkoly. Zajišťuje protokolární a organizační výkon ústavních pravomocí ministra; oficiálních, pracovních i soukromých návštěv zahraničních delegací. Dále zajišťuje komunikaci s veřejností i médií, vyřizuje odpovědi na dopisy a pozvánky.

Odbor kanceláře Národního akreditačního úřadu – zajišťuje odborné, organizační, technické a administrativní činnosti, které vykonává Národní akreditační úřad, jenž je nezávislým úřadem. Akreditační úřad byl zřízen v souladu s § 83 zákona č. 111 ze dne 22. dubna 1998 o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů

(zákon o vysokých školách). Dle Statutu ze dne 16. října 2016 schváleným usnesením vlády č. 923/2016 a změnovým usnesením č. 568/2018 rozhoduje Národní akreditační úřad zejména o akreditacích studijních programů, institucionálních akreditacích a akreditacích habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem; vykonává kontrolu dodržování právních předpisů při uskutečňování akreditovaných činností a provádí vnější hodnocení vzdělávací činnosti, vědecké, výzkumné, vývojové, inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti (dále jen „tvůrčí činnost“) a s nimi souvisejících činností vysokých škol.

Oddělení interního auditu – nezávislý útvar ministerstva, který je v přímém podřízení ministra/ministryně. Zajišťuje nezávislé a objektivní ověřování, přezkoumávání a vyhodnocení stavu, systému a mechanismů nastavených v ministerstvu. Zaměřuje se na soulad činnosti ministerstva s aktuálními legislativními předpisy. V případě zjištění nedostatků, poskytuje součinnost v nápravných opatřeních.

Oddělení bezpečnostního ředitele – je v přímém podřízení ministra/ministryně. Jeho hlavním posláním je zajištění povinností vyplývajících ze Zákona o ochraně utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti.

Odbor kontroly, dozoru a auditu ve veřejné správě – je kontrolní orgán ministerstva zajišťující koordinaci a výkon kontroly, dozoru a auditu v resortu. Jedná se o kontroly dodržování právních předpisů, nakládání a hospodaření s veřejnými prostředky. Dále zajišťuje hospodaření s majetkem státu.

Kancelář státního tajemníka – je na ministerstvu poměrně novým útvarem, který souvisí s přijetím služebního zákona. Zajišťuje podporu státního tajemníka při jeho řídicí činnosti a plnění úkolů souvisejících s archivací a podatelnou úřadu. Pod kancelář státního tajemníka spadají odbor personální a státní služby a oddělení provozní. Úkolem odboru personální a státní služby je komplexní zabezpečení personální agendy, včetně zajištění hospodaření s finančními prostředky na platy zaměstnanců ministerstva. Provozní oddělení zajišťuje finanční a majetkové operace na základě uděleného oprávnění.

Sekce ekonomická

Je hlavním realizátorem státní finanční politiky resortu. Posláním je plnění strategických úkolů v oblasti finanční a mzdové politiky, rozpočtového hospodaření a kontroly v kapitole MŠMT. Je správcem státního rozpočtu pro útvary kapitoly a další příspěvkové organizace podřízené ministerstvu. Zodpovídá za sestavování a rozpis rozpočtu, střednědobého výhledu a předkládání návrhů Ministerstvu financí. Kromě výše uvedeného odpovídá za účetnictví, účetní výkaznictví, regulaci zaměstnanosti a usměrňování mzdových prostředků a financování regionálního školství. Podílí se na koncepční, analytické a metodické činnosti v oblasti financování regionálního školství. Odpovídá za finanční prostředky určené prostřednictvím programového financování na reprodukci majetku v působnosti ministerstva.

Sekce ekonomická odpovídá za zřizovatelské kompetence Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského.

Sekce vzdělávání

Tato sekce je pro resort školství stěžejní. Jejím prostřednictvím jsou plněny úkoly regionálního školství v oblasti koncepce a organizace školské soustavy, předškolního, základního a zájmového vzdělávání, středního a vyššího odborného vzdělávání, speciálního vzdělávání a institucionální výchovy. Zároveň zajišťuje další vzdělávání pedagogických pracovníků a péči o učitele. Uděluje akreditace rekvalifikačním programům. Uznává zahraniční vysvědčení. Potvrzuje postavení zahraničních škol na roveň českých. Sekce vzdělávání zpracovává, projednává a realizuje Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoj vzdělávací soustavy. Kromě výše uvedeného zajišťuje evidenci dotací poskytovaných prostřednictvím dotačních programů vyhlášených sekcí vzdělávání.

Zřizovatelské kompetence ve stanoveném rozsahu vykonává k Národnímu ústavu pro vzdělávání, školskému poradenskému zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků; k Národnímu institutu dalšího vzdělávání, k Pedagogickému centru pro polské národnostní školství Český Těšín.

Sekce vysokého školství, vědy a výzkumu

Odpovídá za tvorbu a implementaci politiky v oblasti vysokého školství, včetně financování, a to v souladu se zákonem č. 111 ze dne 22. dubna 1998 o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). Vydává rozhodnutí, kterým uděluje či neuděluje souhlas k působení soukromé vysoké školy. Také uděluje povolení nebo oprávnění k zahraničnímu vysokoškolskému vzdělávání na území republiky. S tímto souvisí i kontrola poskytování tohoto druhu vzdělání. Financuje vysoké školství v kompetenci této sekce. Provádí rovněž tzv. nostrifikace zahraničních diplomů.

V oblasti vědy, výzkumu a inovací odpovídá za vědní politiku státu, která je vymezena zákonem č. 130/2002 Sb. o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje) a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů. Sekce odpovídá rovněž za mezinárodní spolupráci České republiky ve výzkumu a vývoji, jedná se zástupci orgánů a institucí Evropských společenství. Podílí se také na dvoustranné a mnohostranné mezinárodní spolupráci ve výzkumu a vývoji, což spočívá ve sjednávání smluvních dokumentů; vyhlášení zajištění a realizaci programů na podporu jejich plnění. Vede seznam výzkumných organizací schválených pro příjem vědeckých pracovníků.

Zajišťuje a vykonává kompetence zřizovatele u Národní technické knihovny a Komise J. W. Williama Fulbrighta v České republice.

Sekce operačních programů

Jak název sekce napovídá, plní úkoly na úseku evropské agendy, zajišťuje spolupráci ministerstva s orgány Evropské unie. Zejména při přípravě a realizaci národních programů podporovaných ze strukturálních a investičních fondů Evropské unie. Je Řídícím orgánem operačních programů, které spadají pod resort školství. Pro období 2014 – 2020 je tato sekce zodpovědná za Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV), jehož je ministerstvo gestorem.

Sekce sportu a mládeže

Plní dohledové povinnosti v oblasti sportu, tělovýchovy a mládeže. Definuje oblasti státní podpory pro oblast sportu, tělovýchovy a mládeže. Z věcné stránky se podílí na legislativních činnostech ve výše uvedených oblastech. Zabezpečuje rovněž plnění závazků České republiky vůči Evropské unii a Radě Evropy ve svěřených oblastech.

Novelou zákona č. 115/2001 Sb. o podpoře sportu, byla ke dni 1. srpna 2019 zřízena nová organizační složka státu s názvem Národní sportovní agentura, která bude zodpovídat za veškeré aktivity spojené s podporou sportu a turistiky.

Sekce sportu a mládeže bude od 1. ledna 2020 zrušena. Odbor pro mládež bude nově zařazen pod sekci vzdělávání a odbor sportu bude převeden pod Národní sportovní agenturu.

Sekce v současné době zajišťuje a vykonává kompetence zřizovatele pro Antidopingový výbor České republiky a Vysokoškolské sportovní centrum.

Sekce legislativy a mezinárodních vztahů

První část sekce zajišťuje legislativní agendu ministerstva, tzn. připravuje a schvaluje právní předpisy a metodicky usměrňuje přípravu právních předpisů na ministerstvu. Zastupuje ministerstvo v soudních sporech. Dále zajišťuje právní agendu ministerstva, nezajišťuje-li ji jiný útvar ministerstva.

Druhá část sekce zajišťuje koncepci a strategii státní vzdělávací politiky s ohledem na poznatky o stavu vzdělávací soustavy v širším okruhu společenském, ekonomickém a politickém v ČR, EU a OECD či mezinárodních organizacích. Je výlučným gestorem v mezinárodních vztazích povahy bilaterální či multilaterální.

Třetí část sekce zajišťuje a koordinuje statistická zjišťování za účelem shromažďování a analyzování informací v resortu školství. Odpovídá za resortní informační strategii.

Poslední část sekce zajišťuje provozní a operativní činnosti v oblasti informačních a komunikačních technologií.

Sekce zajišťuje a vykonává zřizovatelské kompetence pro Dům zahraniční spolupráce.

3.1.2 Organizační složky státu

Česká školní inspekce

Česká školní inspekce (dále jen „ČŠI“) je správním orgánem s celostátní působností, provádějící nezávislou inspekční činnost školských zařízení. ČŠI byla zřízena v lednu 2005 zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v návaznosti na § 7 odst. 3 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Jedním z hlavních úkolů je zpracování, hodnocení vzdělávací soustavy a kontrolní činnost na všech úrovních, s výjimkou vysokého školství. Kontrolní činnost provádí inspektoři ve všech vzdělávacích institucích bez rozdílu zřizovatele. ČŠI zjišťuje a hodnotí podmínky, průběh a výsledky vzdělávání dle schválených školních vzdělávacích programů a akreditovaných vzdělávacích programů. Výsledky slouží k informování o stavu a kvalitě vzdělávací soustavy v České republice.

Se souhlasem Ministerstva se ČŠI podílí na rozvoji mezinárodních styků, na plnění úkolů vyplývajících pro Českou republiku z členství v mezinárodních organizacích.

Vysokoškolské sportovní centrum

Druhou organizační složkou státu je Vysokoškolské sportovní centrum. Ministerstvo jako zřizovatel dodatkem č. 1 ze dne 23. ledna 2018 změnil zřizovací listinu Vysokoškolského sportovního centra ze dne 19. února 2003, a to v souladu s § 5 odst. 1 zákona č. 219 ze dne 27. června 2000 o majetku České republiky a její vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů a § 2 odst. 3 vyhlášky č. 62/2001 Sb., o hospodaření organizačních složek státu a státních organizací s majetkem státu, ve znění pozdějších předpisů (MŠMT, *Opatření*, 2018, s. 1).

Vysokoškolské sportovní centrum má v širším slova smyslu zabezpečovat vytváření předpokladů pro přípravu sportovních talentů a vytvářet podmínky pro rozvoj sportovních jedinců, univerzitních a vrcholových sportovců, kteří budou

reprezentovat Českou republiku. Podrobný přehled předmětu činností Vysokoškolského sportovního centra je uveden ve Zřizovací listině.

Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání

Ministerstvo na základě ustanovení § 80, odst. (2) zákona č. 561 ze dne 24. září 2004 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) zřídila k 1. lednu 2006 Centrum pro reformu maturitní zkoušky (CERMAT) jako organizační složku státu. Dne 24. března 2009 Ministerstvo vydalo zřizovací listinu, kterou se dosavadní Centrum v souladu s ustanovením § 80 odst. 2 a § 169a výše uvedeného zákona a § 54 odst. 2 zákona č. 219 ze dne 27. června 2000 o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích změnilo ve státní příspěvkovou organizaci řízenou Ministerstvem (MŠMT, Zřizovací listina, 2009, s. 1). Zřizovací listinou došlo ke změně názvu organizace na Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání, které však i nadále používá veřejností vžitou zkratku CERMAT.

Zřizovací listina Centra pro zjišťování výsledků vymezuje účel a činnosti v oblasti maturitní zkoušky; úrovně všeobecného vzdělávání; výzkumu a vývoje v oblasti forem, prostředků, nástrojů a metod hodnocení výsledků vzdělávání; hodnocení výsledků vzdělávání v ČR a vytváření podmínek pro jejich uznání v Evropské unii; spoluúčasti na zpracování koncepce dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků; publikační, osvětovou a propagační činnosti.

3.1.3 Přímo řízené organizace

Přímo řízené organizace jsou příspěvkovými organizacemi zřízenými ministerstvem. Ministerstvo v souladu se Zákonem o rozpočtových pravidlech hradí výdaje na jejich provoz prostřednictvím příspěvku na provoz. V resortu školství jsou takovýmito organizacemi zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a preventivně výchovné péče. Jedná se o následující instituce: dětské domovy; výchovné a diagnostické ústavy; mateřské, základní a střední školy zaměřené na speciální vzdělávání tělesně, zrakově i sluchově postižených (MŠMT, *Příloha č. 1*

organizačního řádu, 2018). Vymezení činností jednotlivých organizací je uvedeno ve zřizovacích listinách či jiných zakládajících dokumentech.

3.1.4 **Ostatní přímo řízené organizace**

Ostatní přímo řízené organizace (dále jen „OPŘO“) jsou rovněž příspěvkovými organizacemi zřízenými Ministerstvem. Podle působnosti stanovené ve zřizovacích listinách, spadají OPŘO svou gescí pod jednotlivé sekce Ministerstva. Výdaje související s provozem jsou hrazeny z příspěvku na provoz. Rozpočet organizací je každoročně schvalován na základě plánu hlavních úkolů jednotlivých organizací, který předkládá odpovědná sekce na začátku kalendářního roku. Každá organizace má vymezenou svou působnost, hlavní a jinou či vedlejší činnost ve zřizovacích listinách.

Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského

Ministerstvo vydalo v prosinci 2000 zřizovací listinu, kterou zřídilo Národní pedagogické muzeum a knihovnu J. A. Komenského (dále jen „NPMK“). V roce 2011 byl vydán dodatek č. 1, v listopadu 2017 byl vydán dodatek č. 2. Tímto dodatkem se mění čl. I základní ustanovení a čl. II vymezení hlavního účelu.

Podle zřizovací listiny je NPMK rozděleno na Pedagogické muzeum a Pedagogickou knihovnu. Jedná se o vědeckou instituci, která přispívá k systematickému poznání českého školství a vzdělanosti. Má např. sbírkotvornou, vědeckovýzkumnou, pedagogickou, výstavní, kulturní, vzdělávací, informací a propagační funkci. Muzeum je geograficky zaměřeno pouze na území České republiky, historicky na území Uhersko-Rakouska a Československa. O hlavní činnosti NPMK je možné se dočíst v článku III zřizovací listiny.

Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

Organizace byla zřízena na základě usnesení vlády České republiky 1.1.1992 pod názvem Výzkumný ústav odborného školství (MŠMT, Zřizovací listina, 1992, s.1). Zřizovací listina byla několikrát změněna, přičemž Dodatkem č. 1 ke Zřizovací

listině se změnil název příspěvkové organizace do dnešní podoby, a to na Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen „NÚV“). (MŠMT, *Dodatek č. 1 k Zřizovací listině*, 2011, s. 1). V dodatku je mimo jiné nově vymezena působnost ústavu, jež spočívá v koordinační, pedagogicko-poradenské, expertizní, výzkumné, vzdělávací, informační a knihovnické pomoci v otázkách řešení předškolního, základního, středního a vyššího odborného vzdělávání, včetně vzdělávání uměleckého a jazykového. NÚV Poskytuje poradenské služby ve školách a školských zařízeních (MŠMT, *Dodatek č. 1 k Zřizovací listině*, 2011, s. 2).

Národní institut dalšího vzdělávání

Podle zřizovací listiny vydané Ministerstvem dne 30. června 1992 byla ke dni 1. července 1992 zřízena organizace pod názvem Pražské centrum vzdělávání pedagogických pracovníků (MŠMT, *Zřizovací listina*, 1992, s.1). Ministerstvo vydalo ke zřizovací listině celkem osm dodatků. Vydanými dodatky došlo k několikeré změně názvu, změně sídla, vymezení a upravení hlavní a vedlejší činnosti organizace. Poslední osmý dodatek ke zřizovací listině NIDV je z 20. prosince 2013, s účinností od 1. ledna 2014. V něm byly zrušeny a nahrazeny první dva články týkající se názvu organizace a uveden současný název Národní institut dalšího vzdělávání. Byla zde změněna hlavní činnost s přihlédnutím ke státní vzdělávací politice. NIDV se prvotně zaměřuje na další vzdělávání pedagogických pracovníků a pracovníků pracujících s dětmi a mládeží.

Pedagogické centrum pro polské národnostní školství

V článku I Statutu se uvádí, že Ministerstvo zřizuje příspěvkovou organizaci Pedagogické centrum pro polské národnostní školství (dále jen „centrum“) dnem 1. ledna 1995 dle § 31 zákona č. 576 ze dne 20. prosince 1990 o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky) (MŠMT, *Statut*, 2018, s. 1). Sídlo příspěvkové organizace je v Českém Těšíně. Centrum dle Statutu je zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, kteří zajišťují výuku ve školách s polským vyučovacím

jazykem, a to především v okresech Karviná a Frýdek-Místek. K dalším činnostem centra dle článku III Statutu patří například pořádání kurzů v oblasti oborové a náborové inovace; pomoc začínajícím pedagogům; spolupráce s pedagogicko – psychologickými poradnami v okresech v oblasti vzdělávání učitelů pro výuku integrovaných žáků na školách s polským vyučovacím jazykem.

Národní technická knihovna

Opatřením Ministerstva ze dne 8. června 2009, kterým byl vydán Dodatek ke zřizovací listině Státní technické knihovny a Statut Národní technické knihovny, došlo od 1. července 2009 ke změně názvu příspěvkové organizace ze Státní technické knihovny na Národní technickou knihovnu. (MŠMT, Opatření a Dodatek ke zřizovací listině Státní technické knihovny, 2018, s. 1). V článku I Zřizovací listiny se uvádí, že Národní technická knihovna (dále jen „NTK“) je institucí zajišťující na národní úrovni informační infrastrukturu pro výzkum, vývoj inovace a vzdělávání v oblasti techniky a aplikovaných přírodních věd. NTK systematicky hodnotí a analyzuje informační zdroje z oblasti přírodních věd a techniky. Shromažďuje, zpracovává a rozšiřuje specializované fondy domácí i zahraniční literatury v tištěné i digitální podobě. Rovněž vykonává vědeckou a výzkumnou činnost v oblasti vědeckých informací, zpracování a zpřístupnění knihovnických fondů, převod na digitální podobu dokumentů. Spolupracuje s dalšími tuzemskými ale i zahraničními knihovnami, vysokými školami či institucemi. Zároveň se podílí na vzdělávání knihovníků, informačních pracovníků a podporuje technické vzdělávání mládeže.

Komise J.W. Williama Fulbrighta

Fulbrightova komise začala spravovat Fulbrightův program po schválení dohody mezi Československem a Spojenými státy americkými v roce 1991. Po rozdělení Československa pracovaly komise v obou nástupnických státech samostatně. V roce 2001 skončila platnost dohody, a protože byl Fulbrightův program úspěšný, byl připraven nový dokument, který byl v únoru 2002 podepsán velvyslancem USA a ministrem školství, mládeže a tělovýchovy za českou stranu. Po

ratifikaci vládou ČR a podpisem prezidenta republiky vstoupila dohoda v platnost 8. listopadu 2002 výměnou diplomatických nót.

Fulbrightova komise má kromě výkonné ředitelky a několika zaměstnanců také správní radu sestávající se z čestných předsedů, jimiž jsou velvyslanec USA a ministr školství; dále z předsedy, kterým je náměstek pro řízení sekce vysokého školství, vědy a výzkumu; místopředsedkyně; pokladníka a dalších členů.

Fulbrightova komise byla založena za účelem podpory vzdělávacích, vědeckých a kulturních výměn mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými prostřednictvím stipendijních programů a poradenských a informačních služeb.

Hlavní náplní Fulbrightovy komise je správa vládních stipendií českých občanů a podpora amerických stipendistů na akademických institucích v České republice. Dále je provozovatelem Poradenského centra, které poskytuje komplexní informace o možnosti studia v USA.

Antidopingový výbor

Znění zřizovací listiny z roku 2000 zřizující příspěvkovou organizaci Antidopingový výbor České republiky (dále jen „ADV“) změnilo Opatření MŠMT, kterým byl dne 29. března 2013 vydán Dodatek č. 2. V části první zřizovací listiny byl nově vymezen hlavní účel organizace, kde se stanoví, že ADV je výhradním odborným pracovištěm s celostátní působností v České republice, zabezpečující antidopingový program v oblasti koncepční, kontrolní a osvětově výchovné (MŠMT, *Zřizovací listina Antidopingového výboru ČR*, 2018, s. 1). V článku druhém je popsána hlavní činnost ADV, která naplňuje cíle mezinárodního antidopingového programu dle Mezinárodní úmluvy proti dopingů ve sportu a v souladu s Antidopingovou úmluvou.

Dům zahraniční spolupráce

Nejčastěji pozměňovaným dokumentem je zřizovací listina Domu zahraniční spolupráce (dále jen „DZS“). Bylo vydáno celkem 7 dodatků, poslední v únoru 2018. DZS bylo zřízeno ke dni 1. 1. 1995 jako příspěvková organizace MŠMT. Vymezení hlavního účelu DZS je uvedeno v článku dvě. DZS zajišťuje mezinárodní spolupráci v oblasti školství, vzdělávání a jiných zřizovatelem zadaných úkolů, které vyplývají z působnosti resortu vymezené zákonem č. 2/1969 Sb. o zřízení ministerstev a jiných

ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů. DZS zároveň zastává roli národní agentury programu Erasmus + (MŠMT, *Zřizovací listina Domu zahraniční spolupráce ČR*, 2018, s. 2). V článku tři jsou uvedeny hlavní činnosti DZS, kterými je plnění úkolů v oblasti evropských a dalších mezinárodních programů (např. Erasmus +, EPALE, CEEPUS, AKTION ČR-Rakousko, FM EHP Norsko), v oblasti studijní, v oblasti získávání informací a jejich distribuci, v oblasti jiných aktivit a oblasti organizační (MŠMT, *Zřizovací listina Domu zahraniční spolupráce ČR*, 2018, s. 2-4). DZS je pro zřizovatele v oblasti podpory vysokoškolských domácích i zahraničních studentů velmi důležitou organizací.

3.2 Otevřená data

Vzdělávání je nejzákladnější potřebou člověka a kvalita dosaženého vzdělání jednotlivců se odráží do výsledků společnosti, jejíž jsme součástí a do konkurenceschopnosti státu v rámci Evropské unie či světa.

O systému vzdělávání, jeho organizaci a rozvoji tak, aby naplňoval podstatu vzdělávací politiky, hovoří Strategie vzdělávací politiky do roku 2020. V současné době pracují odborníci na kontinuálně navazujícím dokumentu s názvem Strategie vzdělávací politiky do roku 2030+. Jedním z dokumentů naplňujících stanovené cíle a opatření Strategie vzdělávací politiky do roku 2020, které Ministerstvo připravilo pro období od roku 2015, je strategicko-koncepční materiál s názvem Datová informační politika resortu 2015+ (dále jen „DIP 2015+“). Dokument DIP 2015+ je každoročně aktualizován s ohledem na vývoj v resortu a reakce z vnějšího prostředí. Ve verzi schválené poradou vedení v roce 2017 je strategickým cílem zajištění efektivní podpory veřejné správy v oblasti vzdělávání a vzdělávací soustavy; vysokého školství; v oblasti vědy a výzkumu; mládeže, sportu a tělovýchovy; operačních programů v gesci ministerstva atd. Ministerstvo si za hlavní výstup a přínos při implementaci DIP 2015+ stanovilo realizaci Resortního informačního systému. Ministerstvo si slibuje od realizace Resortního informačního systému vytvoření informační platformy, kde budou všechna data z resortu školství sdílena. Důvodem pro vytvoření jednotné platformy je dle materiálu existence mnoha informačních systémů a databází bez jakéhokoliv strategického zastřešení. Data jsou v systémech často duplikována a jejich sjednocení či propojení bývá velmi obtížné. V některých

případech tak může dojít k podávání nepřesných či neúplných informací, což není žádoucí.

3.2.1 Definice otevřených dat

Fenoménem posledních několika let se stala otevřená data. Definice otevřených dat je v české legislativě ukotvena v § 3 odst. 11 zákona č. 106 z roku 1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím. V České republice spravuje ministerstvo vnitra Portál veřejné správy. V sekci Otevřená data je možné vyhledávat v Národním katalogu otevřených dat informace, které zde poskytují orgány veřejné moci.

V dokumentu OECD č. 22 o veřejné správě uvádí Ubaldi (2013), že se otevřená data stala populárními v roce 2008, když byly ve Spojených státech amerických publikovány principy otevřených dat. Otevřená data neboli Open Government Data jsou v dokumentu OECD definována následně:

- Government data – data a informace vytvořeny a uveřejněny veřejnými orgány;
- Open data – data, která mohou být volně použita, opakovaně používána a předána komukoliv k dalšímu využití a zpracování.

V dokumentu se rovněž uvádí osm zásad, která mají data splňovat, aby byla považována za otevřená. Mezi tyto zásady patří:

- kompletnost – data jsou dostupná, tzn. nepodléhají ochraně osobních údajů, nejsou tajná nebo citlivá;
- primárnost – nejvyšší možná rozlišovací schopnost;
- včasnost – data jsou dostupná v nejkratším možném termínu;
- přístupnost – data jsou dostupná komukoliv;
- strojová zpracovatelnost – data jsou strukturována tak, aby mohla být automatizovaně zpracována;
- nediskriminovatelnost – data jsou dostupná komukoliv bez nutnosti registrace;
- nechráněnost – data jsou dostupná ve formátu, který není chráněný;
- bez licence – na data se nevztahují autorská práva, patenty, ochranné známky nebo obchodní tajemství.

Otevřená data mají být uveřejňována v otevřených formátech, kterými jsou nejčastěji CSV – tabulková data, XML – hierarchická data, RDF – propojená data.

3.2.2 Legislativa v České republice

Publikování a práce s otevřenými daty v České republice je zakotveno nejen v české legislativě. Vychází se především z legislativy Evropské unie, jejímž je Česká republika členem. Dalšími důležitými legislativními dokumenty, ve kterých se hovoří o poskytování a zpřístupňování otevřených dat veřejného sektoru, jsou strategické dokumenty České republiky.

Pojem otevřená data by se v České republice neobjevil, pokud by Evropská unie nepřijala následující legislativní dokumenty. Jedná se o Směrnici Evropského parlamentu a Rady 2003/98/ES ze dne 17. listopadu 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru ve znění Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/37/EU ze dne 26. června 2013. Výše uvedené Směrnice jsou podpořeny ve strategických dokumentech, kterými jsou European Digital Agenda na léta 2010-2020 a EU eGovernment Action Plan na léta 2016-2020.

Jak se uvádí ve Výroční zprávě o stavu otevřených dat v České republice za rok 2017 (MV, 2018, s. 6–11), základními českými legislativními dokumenty vztahujícími se k problematice otevřených dat je zákon č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím. V zákoně se mimo jiné definují základní pojmy z oblasti otevřených dat, upřesňuje se poskytnutí dat zveřejněním a stanovuje se Národní katalog otevřených dat jako informační systém veřejné správy spravovaný Ministerstvem vnitra, ve kterém se evidují informace jako otevřená data. Dalším legislativním dokumentem, který se pravidelně novelizuje je Nařízení vlády č. 425/2016 Sb. o seznamu informací zveřejňovaných jako otevřená data. V tomto Nařízení jsou vládou povinně stanoveny seznamy informací, které musí být zveřejněny ve formátu otevřených dat.

V České republice je publikování otevřených dat rovněž podpořeno v mnoha strategických dokumentech. Mezi nejvýznamnější lze zařadit Strategický rámec rozvoje veřejné správy ČR pro období 2014-2020, Strategie rozvoje ICT služeb veřejné správy a její opatření na zefektivnění ICT služeb, Strategie Digitální Česko v. 2.0: Cesta k digitální ekonomice. Dále jsou to pak různé Akční plány

3.2.3 Resortní informační systém

Realizace projektu Resortního informačního systému (dále jen „RIS“) započala v druhé polovině roku 2017 první přípravnou etapou, která má být ukončena v říjnu 2019. Druhá etapa bude pokračovat do října 2020, kde bude vyvíjen a dodán RIS. Poslední etapa s plánovaným ukončením v roce 2021 bude zaměřena na pilotní provoz RIS. Na internetových stránkách Ministerstva se uvádí, že projekt bude spolufinancován z Integrovaného operačního programu (dále jen „IROP“), specifický cíl 3.2 Zvyšování efektivity a transparentnosti veřejné správy prostřednictvím rozvoje využití a kvality systémů IKT a je hlavním nástrojem pro realizaci jeho projektového okruhu č. 3.5 – eEducation – Informační systémy v oblasti vzdělávání. Samotné realizaci projektu předcházelo schvalovací řízení u hlavního architekta eGovernmentu, Řídícího orgánu IROP a zpracování studie proveditelnosti. V žádosti zasláné hlavnímu architektovi eGovernmentu se konkrétně nehovoří o datech, která budou publikována v otevřeném formátu. Konkrétní upřesnění vznikne až na základě vstupních datových analýz a detailního návrhu implementace. Na základě studie proveditelnosti bylo rozhodnuto o vytvoření nového centrálního informačního systému, který bude jádrem RIS. Centrální informační systém bude dle zadávací dokumentace k projektu umožňovat poskytovat data, která budou dostupná na veřejném portále a veřejném aplikačním rozhraní. Stupeň otevřenosti dat bude na minimální úrovni 4. V realizační fázi projektu má Centrální informační systém pokrýt funkcionality spojené s osmi základními informačními systémy dle agend Ministerstva. Mezi tyto informační systémy patří: Školský rejstřík, Rejstřík vysokých škol a akreditovaných studijních programů, Registr docentů a profesorů, Sdružená matrika studentů vysokých škol, uznávání vzdělání, uznávání odborných kvalifikací a v neposlední řadě agenda sběru dat statisticko-administrativní povahy. Kromě výše uvedeného má centrální informační systém v další fázi propojit agendové informační systémy podřízených organizací. Po naplnění všech cílů, které jsou v projektu RIS stanoveny, dojde ke vzniku jednotné informační platformy. Tímto krokem dojde k maximálnímu využití služeb eGovernmentu. Předpokládá se zefektivnění výkonu veřejné správy v oblasti školství, snížení administrativní zátěže a v neposlední řadě poskytování ucelených dat napříč celým resortem.

3.3 Informační systémy spravované jiným orgánem

První kategorii IS, ve kterých jsou zveřejňovány informace týkající se resortu školství, jsou systémy, jejichž správcem je jiný orgán či instituce než Ministerstvo. Povinnost poskytování informací vyplývá z platných zákonů. Do systémů Ministerstva financí a Rady pro vědu, výzkum a inovace předává informace pouze MŠMT. Do systémů Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva vnitra předává informace celý resort školství.

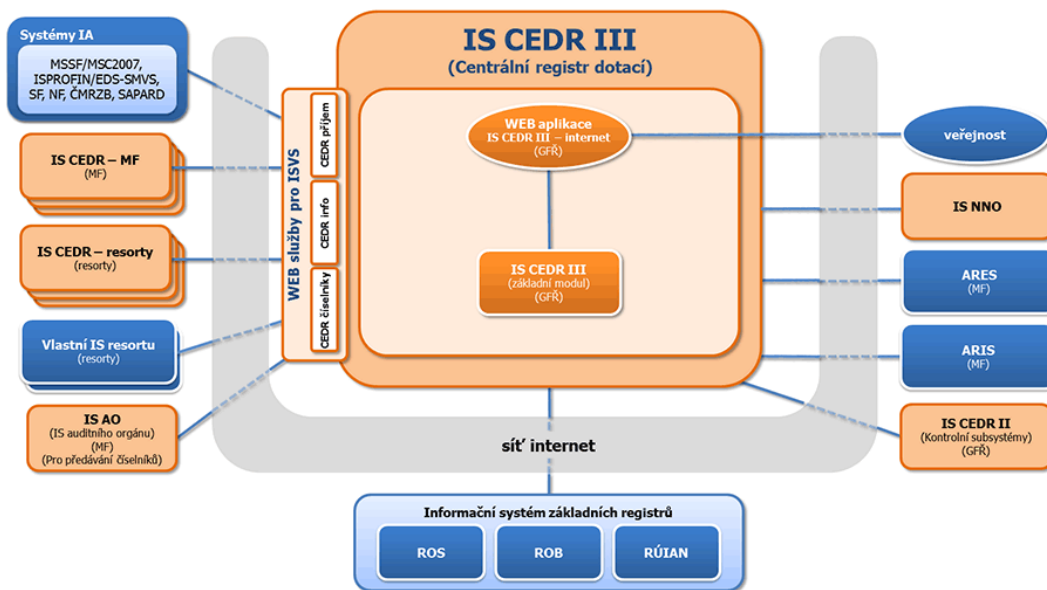
3.3.1 Ministerstvo financí

Ministerstvo financí nebo jeho organizační složky jsou správcem IS, do kterých Ministerstvo zadává informace týkající se poskytování dotací a návratných finančních výpomocí. MŠMT je dle zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla) jediným poskytovatelem dotací v resortu školství. Ministerstvo dále poskytuje Ministerstvu financí v souvislosti s dotacemi informace o provedených veřejnosprávních kontrolách u žadatelů, kterým byla dotace poskytnuta. V neposlední řadě jsou ze strany MŠMT předávány informace o výdajích a příjmech za celou kapitolu. Do výčtu používaných IS patří:

Centrální evidence dotací z rozpočtu

Správcem systému Centrální evidence dotací z rozpočtu (dále jen „CEDR“) je Generální finanční ředitelství. CEDR je rozdělen do pěti úrovní, ve kterých mohou jednotliví odpovědní aktéři do systému vstupovat. Jedná se o nástroj ke sledování, evidenci, vyhodnocení a kontroly poskytovaných dotací, návratných finančních výpomocí, poskytnutých ze státního rozpočtu, rozpočtu Evropské unie a jiných finančních mechanismů (např. finanční mechanismy Evropského hospodářského prostoru a Norska, Program švýcarsko-české spolupráce). Pro znázornění propojenosti dat vybrala autorka část nazvanou CEDR III a CEDR – resorty, jelikož se jedná o úrovně, do kterých Ministerstvo předává data za resort. Do obou úrovní má v omezené míře přístup veřejnost.

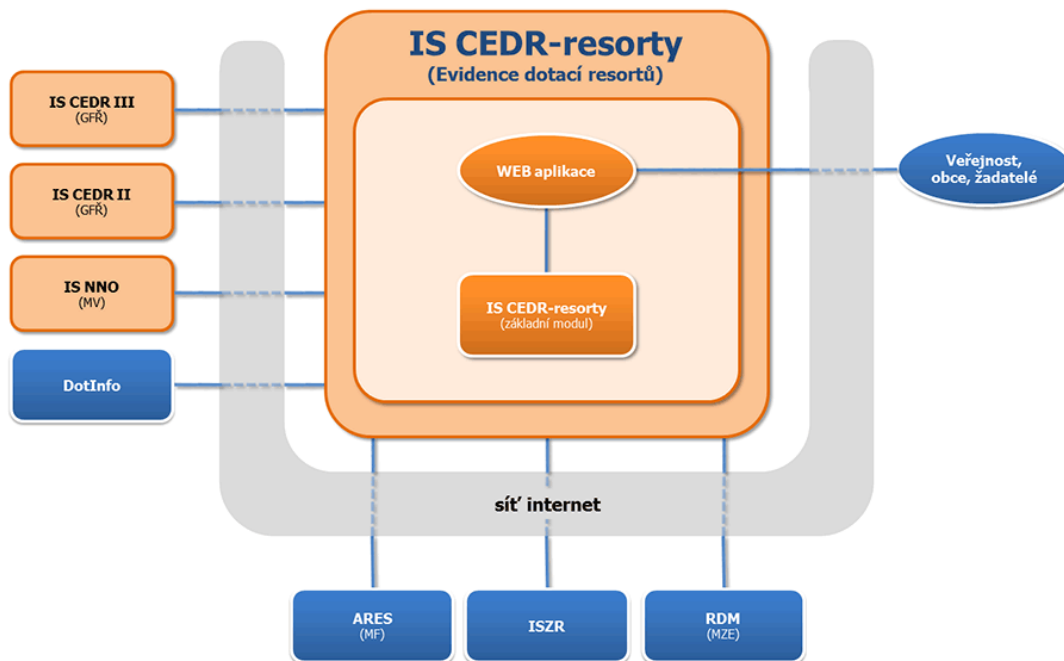
Obr. č. 1. Schéma IS CEDR III

Zdroj: Finanční správa [online] [cit. 2019-03-02].

Dostupné z: <http://cedr.mfcr.cz/cedr3internetv419/CedrInfoISPages/CedrInfoPage.aspx>

Obr. č. 2. Schéma IS CEDR resorty

Zdroj: Finanční správa [online] [cit. 2019-03-02].

Dostupné z: <http://cedr.mfcr.cz/cedr3internetv419/CedrInfoISPages/CedrInfoPage.aspx>

Dotinfo

V systému Informace o dotacích (DotInfo) mají údaje pouze informativní charakter o poskytovatelích a příjemcích dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu České republiky. V systému se duplikují informace předávané do CEDRu. V části pro veřejnost je po provedení výběru možnost nahlédnout do dokumentů souvisejících s poskytnutou dotací.

Isprofin

Programové financování je nástrojem pro řízení veřejných financí vycházející z potřeb veřejnosti. Systém má role plánovací, rozpočtovou, evidenční a kontrolní. IS Programového financování se dělí na:

- *Evidenční dotační systém* (EDS), kde MŠMT zadává informace týkající se poskytování dotací na pořízení nebo technické zhodnocení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku;
- *Správu majetku ve vlastnictví státu* (SMVS), která řídí poskytování prostředků na pořízení nebo technické zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku státu. Informace z IS jsou sdíleny s výše uvedeným systémem CEDR.

Informační systém veřejné kontroly ve veřejné správě

Ministerstvo obdobně jako jiné orgány státní správy poskytuje do IS údaje týkající se realizovaných veřejnosprávních kontrol provedených u příjemců dotací. Tímto způsobem je kontrolováno využívání veřejných prostředků a dodržování stanovených povinností příjemců. Výstupem jsou zápisy z kontrol. Výstupy pro veřejnost se z databáze provedených kontrol neposkytují.

Integrovaný informační systém státní pokladny

Systém s názvem Integrovaný informační systém Státní pokladny (IISSP) se používá uvnitř MŠMT. Do systému se zadávají rozpočtové a účetní informace kapitoly, jež jsou propojeny se státní pokladnou. Funkce státní pokladny se dělí na klíčové a podpůrné. Ke klíčovým funkcím patří centralizace příjmů, řízení výdajů, řízení státních aktiv, řízení likvidity, řízení státního dluhu, Do podpůrných funkcí lze

zařadit finanční plánování, platební styk, kontrolu, účetnictví, výkaznictví. Informace poskytnuté ze strany Ministerstva, následně Ministerstvu financí slouží jako podklad pro specializovaný informační portál Monitor, který je volně přístupný veřejnosti. Na portálu Monitor je možné sledovat příjmy, výdaje a hospodaření všech úrovní státní správy a samosprávy.

Data, která jsou v systémech dohledatelná, se týkají identifikace subjektů na straně žadatele a poskytovatele; objemu poskytnutých, vydaných nebo přijatých finančních prostředků; účelu, na který byly finanční prostředky použity.

3.3.2 **Ministerstvo pro místní rozvoj**

Správce informačního systému o veřejných zakázkách v České republice je Ministerstvo pro místní rozvoj. Zastřešujícím IS umožňujícím komplexní podporu celého životního cyklu veřejné zakázky je Národní infrastruktura pro elektronické zadávání veřejných zakázek., členěná na jednotlivé moduly. Ze všech nabízených modulů MŠMT využívá samostatný portál s názvem:

Věstník veřejných zakázek

Věstník veřejných zakázek je provozován koncesionářem NESS Czech s.r.o. Do Věstníku veřejných zakázek zadává Ministerstvo základní informace o zadaných veřejných zakázkách, a to v souladu se zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek Důležitá je pro veřejnost část s názvem:

- *Vyhledávání formulářů*, kde lze vyhledat s ohledem na povinnosti vyplývající ze zákona o zadávání veřejných zakázek konkrétní informace o veřejných zakázkách zadaných resortem školství.
- *Statistické výstupy o veřejných zakázkách*, jsou druhou funkční oblastí, která je součástí IS. Údaje se zde přenáší z Věstníku veřejných zakázek a jsou pravidelně vždy k 15. dni v měsíci za předcházející měsíc aktualizovány. Součástí statistických údajů je část s názvem OpenData VZ, kde je možné dohledat otevřená data za zadané zakázky dle roků a jednotlivých zadavatelů, tedy i organizací v resortu školství.

Další možností, jak získat informace o veřejných zakázkách v resortu je dostupnost informací na webových stránkách www.tendermarket.cz. Tendermarket je jedno z elektronických tržišť veřejné správy sloužící k elektronickému zadávání veřejných zakázek. Jeho provozovatelem je společnost Tender systems s.r.o. Od července roku 2017 se jedná o komerční softwarový nástroj. K informacím má veřejnost přístup v části označené Věstník e-tržiště.

Národní elektronický nástroj

Pro zadávání elektronických veřejných zakázek slouží IS s názvem Národní elektronický nástroj (NEN). V systému se administrují všechny druhy zadávacích řízení, které umožňuje zákon o zadávání veřejných zakázek. V části označené *Profily zadavatelů* lze dohledat informace o profilech jednotlivých zadavatelů veřejné zakázky a o konkrétní zadané veřejné zakázce.

Pro veřejnost jsou z uvedených informačních systémů přístupné pouze některé části. V těchto částech je možné zjistit informace identifikující zadavatele v rámci zadávacího řízení. Předmět veřejné zakázky a předpokládanou hodnotu zakázky.

3.3.3 Ministerstvo vnitra

Registr smluv

Informační systém *Registr smluv*, jehož správcem je Ministerstvo vnitra byl zřízen na základě zákona č. 340/2015 Sb. o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv). Od 1. července 2016 má Ministerstvo shodně jako jiné státní a veřejnoprávní instituce povinnost zveřejňovat nově uzavírané smlouvy s plněním nad 50 tis. Kč bez DPH. V zákoně se rovněž uvádí, že smlouvy musí být publikovány v otevřeném a strojově čitelném formátu včetně metadat. Ministerstvo v Registru smluv zveřejňuje smluvní dokumenty týkající se plnění dodávek nebo poskytování služeb.

Z uveřejněných dokumentů je možné získat informace identifikující zadavatele a poskytovatele. Je možné zjistit předmět plnění, časové období plnění a výši plnění veřejné zakázky.

3.3.4 Rada pro vědu, výzkum a inovace

Informační systém VaVal 2.7.0.

Rada pro vědu, výzkum a inovace je odborným a poradním orgánem vlády České republiky. Zřízení orgánu je na základě zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů. Rada pro vědu, výzkum a inovace uvedla do provozu dne 14. ledna 2019 novou verzi informačního systému s názvem *IS VaVal 2.7.0*. Do systému vkládá data sekce Vysokého školství, vědy a výzkumu, která dle organizačního řádu MŠMT zajišťuje poskytování dotací v této oblasti. Informační systém je rozdělen do tří sekcí. Jedná se o sekci pro poskytovatele a příjemce podpory. Poslední sekce je určena pro veřejnost. Veřejnost v ní má přístup do pěti oblastí, v nichž může vyhledávat informace, jak MŠMT podporuje oblast vědy a výzkumu. Je možné nahlédnout do Centrální evidence aktivit, Centrální evidence projektů, Evidence veřejných soutěží, Rejstříku informací o výsledcích a Analýze výsledků ve výzkumu.

Informace, které může veřejnost zjistit v prvních třech oblastech, se týkají identifikace příjemce poskytnuté podpory; identifikaci projektu a výši poskytnuté podpory ze strany MŠMT a období, na kterou byla podpora poskytnuta. Z rejstříku o výsledcích je možné vyčíst informace týkající se závěrů provedených projektů. Nejčastějšími výsledky jsou odborné články či publikace zaměřené na podporovanou oblast a aktivitu. V poslední analytické části se zobrazují informace týkající se výsledků podpořených projektů.

3.4 Informační systémy pro odbornou veřejnost

Informační systémy spravované a používané v resortu školství jsou systémy spojené s agendami daného odboru vycházejících z náplně dle organizačního řádu MŠMT nebo s agendami vyplývajícími z hlavního účelu či činnosti každé organizace. K datům a informacím, které se v systémech shromažďují, ukládají a sdílejí, má prvořadě přístup odborná veřejnost. Ve vybraných případech je v omezené míře umožněno do některých částí, oblastí nebo sekcí nahlížení i laické veřejnosti. Kdo je považován za odbornou veřejnost a má přístup do těchto systémů? Kromě

zaměstnanců Ministerstva a institucí spadajících do resortu školství zde patří zástupci všech úrovní školských zařízení, akademické obce, zástupci krajů či obcí v oblasti školství. Za zástupce jsou považováni pověřeni zaměstnanci (např. ředitelé, pedagogičtí pracovníci, kvalifikované osoby, vedoucí pracovníci či referenti školských odborů a oddělení), zodpovídající za poskytování, zpracování a následné využívání dat. Mohou to být také pracovníci statistického úřadu, pracovníci úřadů práce, pracovníci pedagogicko-psychologických poraden či osoby přispívající svými odbornými články, příspěvky či radami do publikačních částí.

3.4.1 **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**

ISACC

Národní akreditační úřad je správcem systému *ISACC*, ve kterém se shromažďují data o udělených akreditacích programů veřejných vysokých škol. Ze systému je možné zjistit, jaká veřejná škola, v jakém studijním programu, typu programu, oboru a na jaké období akreditaci získala. Systém je přístupný veřejnosti a po zvolení požadovaných parametrů je možné výsledná data exportovat do otevřeného formátu CSV.

Informační systémy související s uznáváním vzdělávání a kvalifikací

V *Evidenci nostrifikací a Registru řízení o žádostech o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání a kvalifikací* se shromažďují data týkající se uznávání zahraničního vzdělávání na středních a vysokých školách. Se zahraničním vzděláváním v terciárním sektoru souvisí i IS *Posouzení postavení studia na vysoké škole v cizině*, kde se evidují data sloužící pro účely sociálního a zdravotního pojištění. Nejdůležitějšími údaji vyskytujícími se v systémech jsou identifikační údaje žadatele, identifikace instituce, na které žadatel úspěšně zakončil své vzdělání. Do výše uvedených systémů není povolen přístup veřejnosti.

Systém *Uznávání odborných kvalifikací* má část neveřejnou a veřejnou. Neveřejná část obsahuje identifikační údaje o žadatelích z Evropské unie či Evropského hospodářského prostoru a Švýcarska žádajících o uznání zahraniční

kvalifikace pro výkon regulované činnosti nebo povolání, kterou chtějí na území České republiky provozovat. Ve veřejné části systému je možné vyhledávat obecné informace související s uznáváním odborných kvalifikací. Mezi ně patří legislativní dokumenty, postup podání žádosti, formulář a evidence poskytovatelů služeb. V databázi regulovaných povolání a činností se nabízí vyhledat informace identifikující regulované jednotky.

V neveřejné části *Informačního systému kvalifikací a autorizací (ISKA)* se eviduje udělení kvalifikací fyzickým osobám, jež mohou vykonávat profesi v oboru, který nevystudovali, ale k jejich výkonu prokázali znalosti a úspěšně vykonali zkoušku. Dále se v tomto IS evidují autorizované osoby, které mohou po udělení práva autorizujícím orgánem, provádět zkoušky k profesní kvalifikaci. Systém je provázán s IS Národní soustava kvalifikací. Údaje v systému jsou identifikační.

Informační systémy související s dotacemi

V oblasti poskytování dotací jsou ze strany Ministerstva vytvořeny systémy pro různé oblasti podpory. V informačních systémech se shromažďují údaje týkající se podaných žádostí o dotace. V neveřejné části evidence subjektů jsou evidovány identifikační údaje žadatelů, výše požadované dotace a projekty, na které má být dotace poskytnuta. Ve veřejné části je možné nahlížet do zveřejněných dokumentů týkajících se dotačních řízení, sledování aktualit a výsledků jednotlivých dotačních řízení. Správci dat v informačních systémech jsou odbory Ministerstva, s jejichž agendou poskytování dotací souvisí.

S podporou romských žáků na středních a vyšších odborných školách souvisí *IS Integrovaných projektů*. Dalším systémem je *IS Podpora plavání*, jenž je nástrojem při poskytování dotací na podporu plavání žáků základních škol. Rovněž je možné do kategorie dotačních informačního systému zařadit *IS Prevence rizikového chování*.

Databáze ústavní výchovy

Systémem informací o službách v zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a preventivně výchovné péče se nazývá Databáze ústavní výchovy. Jedná se

o seznam všech přímo řízených organizací zřizovaných MŠMT. Databáze má část neveřejnou, kde se vkládají a aktualizují informace o jednotlivých zařízeních. Veřejnost má ve veřejné části možnost zjistit základní identifikační údaje o zařízeních, včetně kapacit a stavu obsazenosti.

Informační systémy související s terciárním vzděláváním

Data z oblasti terciárního vzdělávání se vkládají do následujících systémů, kterými jsou *Registr vysokých škol a akreditovaných studijních programů*, *Registr uměleckých výstupů*, *Registr docentů a profesorů*, *Sdružené informace matrik studentů*. V prvním registru jsou informace týkající se všech vysokých škol v České republice společně se všemi akreditovanými studijními programy. Registr je přístupný odborné i široké veřejnosti. Zájemcům o informace se po vybrání parametrů mohou výsledná data o vysoké škole exportovat do formátu XLS nebo CSV.

Registr uměleckých výstupů napomáhá mapovat výstupy z umělecké činnosti vyučované na veřejných vysokých školách. Jedná se např. o segmenty z oblasti hudby, literatury, architektury, scénického nebo výtvarného umění.

V souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších zákonů se v Registru docentů a profesorů evidují údaje o docentech, profesorech a mimořádných profesorech, kteří jsou zaměstnáni na českých vysokých školách. Rovněž jsou zde evidováni docenti a profesori vykonávající pedagogickou nebo vědeckou činnost na zahraničních vysokých školách poskytujících vzdělávání na území České republiky.

Výše uvedený zákon ukládá vysokým školám vést Registr sdružených informací matrik studentů, kde se zadávají informace o zapsaných studentech všech studijních programů škol. Tři posledně popsané systémy nejsou přístupné veřejnosti.

V oblasti výzkumu spravuje sekce vysokého školství, vědy a výzkumu systém Rejstřík veřejných výzkumných institucí. Rejstřík je přístupný veřejnosti. Informace, které lze získat se týkají identifikace instituce, předmět činnosti a dokumenty související s institucí. Jsou to zřizovací listiny, v některých případech včetně dodatků, jmenovací listiny, podpisové vzory a výroční zprávy.

Informační systémy související s Operačními programy

Sekce operačních programů spravuje dva IS. *Databáze Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost* je systémem, který souvisí s programovým obdobím 2007-2013. V IS jsou zveřejněny informace k projektům a výstupy z OP VK, a to jak v části pro odbornou, tak laickou veřejnost. *Centrální databáze hodnotitelů* je systém, ve kterém se evidují základní identifikační údaje o hodnotitelích projektů. Hodnotitelem se mohou stát zájemci z řad široké veřejnosti, a to z důvodu zachování zájmu objektivního a nestranného posuzování projektů. Centrální databáze hodnotitelů byla zřízena v minulém programovém období, pro současné programové období je zřízena nová databáze hodnotitelů.

Pro programové období 2014-2020 je dostupný *IS Operační program Výzkum, vývoj, vzdělávání*. Základní informace o programovém období a programu samotném, jsou uvedeny v části s názvem O programu. Systém umožňuje v části nazvané *Výzvy* přehled aktuálně vyhlášených výzev, včetně upřesňujících informací, jakými jsou termín pro podávání výzev, objem finančních prostředků na výzvu, cíle výzvy. K výzvám je možné si stáhnout dokumenty související s podáním žádosti.

Rejstřík sportovních organizací, sportovců, trenérů a sportovních zařízení

Následující informační systémy shromažďují údaje z oblasti sportu a práce s mládeží.

Rejstřík sportovních organizací, sportovců, trenérů a sportovních zařízení má část veřejnou a neveřejnou. Informace v neveřejné části slouží pro účely poskytování finančních prostředků v oblasti sportu. Veřejná část má tři okruhy, ve kterých je možno vyhledávat informace. Jedná se o informace týkající se zaregistrovaných sportovních organizací, sportovců a trenérů a v posledním okruhu sportovních zařízení. Data vygenerovaná dle zadaných požadavků je možné exportovat do formátu CSV.

IS Sport

Evidence žádostí o dotace v oblasti sportu je vedena v *IS Sport*. Kromě evidence jsou volně přístupné informace a dokumenty vztahující se k poskytování

dotací. Nahlížení je umožněno přihlášeným i nepřihlášeným uživatelům, ti mají ovšem pouze omezený přístup.

Excellence

System Program Excellence základních a středních škol slouží k evidenci soutěží a výsledků soutěží pořádaných základními a středními školami na úrovni krajské, ústřední a mezinárodní. Na základě úspěšnosti umístění žáků jsou finančně podporováni pedagogičtí pracovníci, kteří se nadaným žákům věnují nad rámec své výukové činnosti. Ve veřejné části systému jsou uváděny výsledkové listiny soutěží s informacemi o roku, typu soutěže, místě konání, zařazení a pořadí žáků. Dále jsou uveřejňovány informace týkající se aktuálně zařazených soutěží do programu Excellence pro základní a střední školy.

ISPRM

Program ISPRM je evidencí žádostí o dotace podporujících oblast mládeže v pěti různých programech. Jedná se o čtyři neinvestiční a jeden investiční program. V neinvestičních programech se podporuje práce s mládeží, kterou zajišťují nestátní neziskové organizace nebo kraje. Rovněž se podporují nadaní žáci a soutěže a přehlídky v rámci zájmového vzdělávání. Prostřednictvím investičního programu se podporuje rozvoj materiálně technické základny mimoškolních aktivit dětí a mládeže. System je laické veřejnosti nepřístupný. Data, která jsou sdílena, se týkají identifikace žadatelů, výše požadované dotace a účelu na jaký má být dotace použita.

Informační systémy související se statistickými sběry dat

Dva systémy, které MŠMT spravuje, obsahují informace ze sběru statistických dat, jejichž poskytování vychází z vyhlášky č. 364/2005 Sb., o dokumentaci škol a školských zařízení, ve znění pozdějších předpisů a z vyhlášky č. 277/2016 Sb., o předávání statistických údajů vysokých škol. IS *Rejstřík školských právnických osob* eviduje soukromé a církevní zařízení. *Rejstřík škol a školských zařízení* eviduje školská zařízení zřizovaná obcemi a kraji. Oba systémy poskytují otevřená data. Z dostupných

informací lze zjistit identifikační údaje, jimiž jsou název právnické osoby, údaje o zřizovateli, statutárních orgánech, ředitelích, počtu míst v zařízeních apod.

3.4.2 Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání

Státní příspěvková organizace CERMAT spravuje čtyři významné moduly informačních systémů. Správcem dat je Ministerstvo, CERMAT je pouze jejich zpracovatelem.

Certis

První modul *CERTIS* slouží k vedení evidence pedagogických a nepedagogických pracovníků poskytujících podporu u přípravy, realizace a prezentace výsledků při výkonu státní maturitní zkoušky.

Výsledkový portál žáka

Výsledkový portál žáka je systém poskytující návody, materiály a informace související s výsledky k jednotné maturitní zkoušce.

Informační systém přezkumných řízení

S Výsledkovým portálem žáka souvisí *Informační systém přezkumných řízení*, podporující proces přezkumu maturitních zkoušek, o které požádají neúspěšní studenti. Jedná se o evidenční systém.

První systém obsahuje osobní údaje fyzických osob a je neveřejný. Mimo odbornou veřejnost mají do dvou posledně zmíněných systémů přístup zástupci laické veřejnosti. Těmi jsou samotní studenti, kteří se registrovali k vykonání maturitní zkoušky. Studentům se po přihlášení zobrazí dokumenty související s vykonáním maturitní zkoušky včetně jednotlivých výsledků. Pro širokou veřejnost jsou však z důvodu uvádění osobních údajů výsledná data nepřístupná.

Portál jednotlivé zkoušky

Portál jednotlivé zkoušky je systémem s informacemi sloužícími k přípravě, provedení a prezentaci výsledků jednotlivé zkoušky. Zkouška odpovídá svým

obsahem a formou společné části maturitní zkoušky, avšak není vykonávána studenty středních škol nýbrž uchazeči v rámci dalšího vzdělávání, kteří dosáhli minimálně základního vzdělání. K datům za vykonanou jednotlivou zkoušku mají přístup ředitelé škol a studenti, kterých se vykonaná zkouška týká. Agregovaná data se z tohoto informačního neposkytují.

3.4.3 Česká školní inspekce

Obsahem informačních systémů této organizační složky státu jsou data související s prováděnou inspekční činností a úrovní vzdělávání v České republice.

InspIS DATA

Do *InspIS DATA* se povinně registrují školy a školská zařízení. Je hlavním systémem pro sběr a vyhodnocování výsledků o vzdělávání a zároveň pro činnosti hodnocení a kontrol prováděné zaměstnanci České školní inspekce na školách. Data jsou jednoduše dostupná odborné veřejnosti, ovšem vzhledem k povaze dat je umožněn přístup pouze k vybraným datům.

Kromě identifikačních údajů škol a školských zařízení jsou v systému ukládány výsledky provedených kontrol v podobě inspekčních zpráv a protokolů.

InspIS SET

Na základě sesbíraných údajů v *InspIS SET* je možné po provedených šetřeních vyhodnotit výsledky žáků v počátečním vzdělávání. Přitom se šetření formou elektronického testování mohou provádět v jakémkoliv předmětu, ročníku či jakékoliv vzdělávací oblasti. Testování je umožněno ve školních zařízeních, ale je možné zkusit testování jako domácí přípravu jednotlivců, ke kterým se veřejnost dostane po zaregistrování se. Součástí systému jsou testové úlohy uložené v databance. Doplňkovou testovací aplikací je *InspIS SET mobile*, kterou je možné volně stáhnout do mobilních telefonů nebo tabletů přes App Store, Google play nebo Windows Store.

InspIS ŠVP

Pro vytváření školních vzdělávacích programů, které by měly být v souladu s rámcovým vzdělávacím programem, je velmi důležitý *InspIS ŠPV*. Výhodou tohoto

systemu je rovněž automatizovaná kontrola učebních plánů a vzdělávacích programů. Jak již sám název napovídá, do systému má přístup pouze odborná veřejnost.

InspIS PORTÁL

System, který je dostupný jak odborné, tak laické veřejnosti je označen *InspIS PORTÁL*. Školy a školská zařízení zde mohou dobrovolně vkládat informace o své činnosti a tyto jsou následně publikovány veřejnosti. Z poskytnutých údajů je možné vyhledat informace dle zvolených parametrů a kritérií. Bonusem pak mohou být přiložené inspekční zprávy provedené Českou školní inspekcí.

InspIS E-LEARNING

Pro pracovníky České školní inspekce a pedagogické pracovníky slouží *InspIS E-LEARNING*. System nabízí pomocí výukových materiálů získávání dalších znalostí. Pedagogové mají možnost využít materiály a podněty k rozvoji výkonu svého povolání. Zároveň je v systému možné ověřovat získané znalosti a hodnotit vzdělávací programy. System je propojen s InspIS Data.

3.4.4 Národní institut dalšího vzdělávání

Skupinu informačních systémů provozujících NIDV a zaměřených na další vzdělávání pedagogických i nepedagogických pracovníků tvoří:

Moodle

Vzdělávací systém Learning management systém Moodle je jeden z nejrozsáhlejších systémů. Má několik úrovní a podúrovní.

- V nejobecnějším popisu se jedná v první úrovni o zapojení se do vzdělávání českého jazyka jako druhého jazyka v českém školství.
- Ve druhé úrovni pojmenované Kmen je možnost studování ve čtyřech podúrovních označených Talentcentrum, Studia, ICT, Zájmové a neformální vzdělávání.
  - Talentcentrum poskytuje informace související se vzděláváním ředitelů a pedagogů na podporu nadaných.

- Podúroveň Studia se dělí na tři části, kterými jsou studium pedagogiky volného času; studium pedagogiky pro pracovníky, kteří nemají pedagogicko-psychologické vzdělání. Přesto působí nebo by rádi působili např. jako učitelé odborného výcviku, učitelé praktického vyučování střední školy apod. Poslední částí jsou informace vedoucí ke vzdělávání koordinátorů školních vzdělávacích programů.
  - Podúroveň ICT obsahuje informace pro vzdělávání v kurzech bezpečného virtuálního prostředí.
  - V poslední podúrovni Kmenu jsou informace sloužící ke vzdělávání v oblasti zájmového a neformálního vzdělávání.
- V úrovni nazvané ESF odvozené od Evropského sociálního fondu jsou informace poskytovány ve třech podúrovních.
- Podúroveň SRP je zkratkou pro výuku v oblasti strategického řízení a plánování.
  - Informace pro umožnění podpory společného vzdělávání v pedagogické praxi směřující k implementaci Akčního plánu inkluzivního vzdělávání jsou poskytovány prostřednictvím APIV B.
  - Pomocí podúrovně Systému podpory profesního rozvoje učitelů a ředitelů (SYPO) získávají informace učitelé a ředitelé v rámci celoživotního profesního vzdělávání.

Ve veřejně přístupné části lze vyhledat typ kurzu dle obecného popisu. V neveřejné části se po přihlášení registrovaných osob evidují osobní údaje a údaje spojené s výukou.

Olina

Základním úkolem informačního systému *Olina* je hodnocení pracovníků a organizací poskytujících zájmové a neformální vzdělávání. Systém je pro laickou veřejnost nepřístupný.

Národní registr výzkumů o dětech a mládeži

Systémem poskytujícím informace o mládeži je *Národní registr výzkumů o dětech a mládeži*. Data zde zveřejněná jsou data, která byla získána z výzkumů

realizovaných státními, vědecko-výzkumnými a neziskovými organizacemi a institucemi. Přístup k informacím je možný i pro veřejnost.

3.4.5 Národní ústav pro vzdělávání

Příspěvková organizace, jejímž posláním je všestranná pomoc v rozvoji všeobecného, odborného uměleckého a jazykového vzdělávání a podpora škol v oblasti pedagogicko-psychologického, výchovného a kariérového poradenství a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků spravuje následující systémy:

Clavius

Clavius je systém sloužící jako online katalog. Informace uložené v tomto systému napomáhají registrovaným uživatelům vybírat z knihovny NÚV nejen knihy, ale rovněž diagnostické nástroje, audiovizuální média, články periodik a elektronické zdroje.

Nová závěrečná zkouška

IS Nová závěrečná zkouška byl vytvořen se zavedením jednotné závěrečné zkoušky. Od roku 2014/2015 se skládají závěrečné zkoušky bez ohledu na učební obory podle jednotného zadání. V systému se vytváří témata jednotných zadání, která se dále ukládají do databáze. Do databáze mají přístup zástupci škol, kterým témata slouží jako podklad pro závěrečnou zkoušku. Systém umožňuje e-learningové vzdělávání učitelů, autorů a editorů. Za pomoci softwaru, který je součástí systému, upravuje vzhled a formát jednotného zadání pro studenty se speciálními vzdělávacími potřebami. Systém umožňuje skládat písemnou zkoušku online.

Akredis

IS Akredis je novým systémem, kterým byl v roce 2018 spuštěn pilotní provoz, od roku 2019 měla být spuštěna ostrá verze. Systém se týká udělování akreditací v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Je rozdělen na část další vzdělávání pedagogických pracovníků a na část rekvalifikace. Do systému se mohou registrovat instituce nebo fyzické osoby, které mají zájem získat akreditaci. Z žádostí

jsou v systému ukládány identifikační údaje žadatele a dále informace v jaké oblasti a na jakou dobu byla akreditace žadateli poskytnuta.

Národní soustava kvalifikací

Hlavním účelem systému pojmenovaného *Národní soustava kvalifikací* je poskytovat informace o celostátně uznávaných kvalifikacích v České republice. Nejdůležitější část systému je databáze kvalifikací, ve které jsou uloženy informace týkající se jednotlivých oborů, ve kterých může zájemce kvalifikaci získat. Kromě databáze má systém čtyři sekce. V sekci pro širokou veřejnost je za pomoci odkazu na internetovou stránku www.vzdelavaniaprace.cz zájemce přeměrován na portál, kde je hlavním tématem práce a vzdělávání. Zájemci, kteří by se chtěli stát autorizovanými osobami, využijí sekce s názvem autorizované osoby. Sekce pro zaměstnavatele slouží k poskytnutí informací a návodů, jak mohou zaměstnavatelé využít databázi kvalifikací pro účely možného získání nových zaměstnanců. Poslední sekce je určená odborné veřejnosti. V sekcích pro autorizované osoby, zaměstnavatele a odbornou veřejnost jsou zveřejněna informační videa e-learningových kurzů.

ISKA+

Informační systém o uplatnění absolventů škol na trhu práce nese zkratku *ISKA+*. Systém poskytuje informace pro kariérové poradce, pedagogické pracovníka, a to v oblasti e-learningových kurzů. Z velké části je informační systém přístupný pro veřejnost, kterou prezentují žáci základních, středních či vysokých škol a jejich zákonní zástupci. V systému je možné dohledat informace týkající se možnosti studování na středních, vyšších odborných a vysokých školách. Je možné zjistit uplatnění studentů na trhu práce apod.

3.5 Informační systémy pro veřejnost

Neexistence jednoznačného pravidla, podle kterého by byly informační systémy označovány, napomohla autorce k sestavení třetí skupiny. Veřejnost má nejčastěji přístup k informačním systémům označovaným výrazem jako databáze, evidence, seznamy, registry nebo rejstříky. Jsou uveřejňovány na internetových stránkách jednotlivých institucí resortu.

Mezi veřejnosti volně přístupné informace, které každá instituce v resortu školství poskytuje, patří:

- *základní údaje o instituci* – nejčastěji se uvádí informace týkající se historie a důvodu vzniku instituce, včetně zakládacích listin; organizační struktura; legislativa související s výkonem jednotlivých institucí; dokumenty, mezi které lze zařadit například výroční zprávy;
- *kontaktní údaje* – v této části se uveřejňují adresy institucí; telefonická a elektronická spojení na instituce, popřípadě spojení na jednotlivé zaměstnance; adresy na další zřizovaná pracoviště, kterými mohou být krajská pracoviště; v případě MŠMT se uvádí otevírací doba pro veřejnost;
- *volné pozice* – přehled volných služebních a pracovních pozic a vypsaných výběrových řízení společně s požadavky na přijetí,
- *veřejné zakázky* – instituce informují, na kterých portálech zveřejňují informace týkající se veřejných zakázek nebo přímo zveřejňují zadávací podmínky k veřejné zakázce.

Další informace volně dostupné veřejnosti jsou sdíleny v jednotlivých institucích s ohledem na plnění agend a úkolů v resortu. Detailní výčet autorka do praktické části nezahrnula. Soustředila se na informace veřejností nejčastěji vyhledávané.

Za velmi důležité považuje autorka na tomto místě uvést, že za Ministerstvo plní hlavní publikační činnost vykazováním statistických dat v oblasti vzdělávání odbor školské statistiky, analýz a informační strategie. Sběr dat zajišťuje v souladu se školským zákonem, respektive vyhláškou 364/ 2005. Sb. o dokumentaci škol a školských zařízení a zákonem o vysokých školách, respektive vyhláškou č. 277/2016 Sb. o předávání statistických údajů vysokými školami. Předávají se individuální údaje z dokumentace škol a agregované údaje ze škol a školských zařízení regionálního školství. V oblasti vysokých škol se sbírají data o přijímacím řízení na vysoké školy, o zaměstnancích a mzdových prostředcích za vysoké školy, údaje o účastnících a absolventech programů celoživotního vzdělávání či vzdělávání v mezinárodních kurzech.

Zájemci, kteří by rádi využili, dále zpracovávali či sdíleli data a informace týkající se oblasti školství mohou vycházet ze statistických výstupů a analýz. Tato sekce je rozdělena do čtyř specifických částí.

Národní statistiky jsou částí, rozdělenou na 3 samostatné oddíly.

- *statistické ročenky* obsahují data o školství z oblastí výkonových ukazatelů, zaměstnanců a mzdových prostředků, ekonomických ukazatelů a vývojové ročenky
  - výkonové ukazatel – za daný školní rok se uvádí například počty škol, žáků, absolventů a učitelů,
  - zaměstnanci a mzdové prostředky – obsahuje údaje o zaměstnancích a mzdových prostředcích vynaložených za daný školní rok ve všech druzích škol a školských zařízeních řazených podle zřizovatele,
  - ekonomické ukazatele – za daný kalendářní rok se objevují informace o financování školství z několika úhlů pohledu. Kromě globálního pohledu k nim patří například zdroj financování, druh výdajů a příjmů,
  - vývojová ročenka – je přehledem za vybrané období a sdružuje informace za předchozí tři uvedené části.
- *školství v regionech* – v této části jsou sdílena data pouze do roku 2010, kdy zanikl Ústav pro informace ve vzdělávání. V oddíle je možné dohledat statistické údaje ve školství na krajské úrovni, a to v pěti různých oddílech. Podrobnější analýzu oddílů autorka vzhledem k neaktuálnosti dat neprovádí.
- *tématicky zaměřené statistiky* – jak již název sám napovídá, data zde sdílená mají zaměření, která nespádají do výše uvedených oblastí.
  - Mezi ně patří data týkající se zápisů dětí do 1 ročníků základních škol. Jedná se o počty dětí zapisovaných, zapsaných a dětí s odkladem povinné školní docházky,
  - Zaměstnanci a mzdové prostředky – uvádí se zde data o počtech zaměstnanců, výdajích na mzdové prostředky a průměrných mzdách.

- Gendrová problematika – aktuální téma posledních let se objevilo i v oblasti školství. Díky datům z Informačního systému o platech spravovaného Ministerstvem financí, je možné zjistit údaje o věkové a vzdělanostní struktuře zaměstnanců v regionálním školství s přihlédnutím na ženy a muže.

V části zaměřené na *mezinárodní statistiky* jsou sdílena data, jež jsou publikována zahraničními organizacemi.

- *Indikátory OECD* – jak již sám název napovídá, je zde možné se seznámit s daty publikujícími Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj.
  - V podčásti rozcestníku lze přejít na internetové stránky organizace OECD, kde je možné si prohlédnout analýzy jednotlivých zemí, data a přehledy politik v oblasti vzdělávání,
  - publikace Education at a Glance – je podčást, kde je možné stáhnout každoročně vydávanou publikaci OECD, v níž jsou prostřednictvím indikátorů porovnávány vzdělávací systémy členských i přidružených zemí,
  - OECD publikuje data ze šetření *PISA*. Jedná se o projekt, ve kterém jsou testováni patnáctiletí žáci různých zemí v oblasti čtenářské, matematické a přírodovědné gramotnosti. Výsledky jsou odrazem úspěšnosti a efektivnosti nastaveného systému vzdělávání.
- *Mezinárodní průzkumy IEA* – Česká republika se již několik let pravidelně zapojuje do mezinárodních šetření, která provádí IEA (International Association for the Evaluation of Educational Achievement), což je konsorcium národních výzkumných institucí a vládních výzkumných agentur z celého světa. Výstupy jsou data, která mají odborníkům v oblasti vzdělávání odhalit kvalitu nastavených vzdělávacích politik, napomoci pochopit klíčové školské a mimoškolní faktory ovlivňující výuku a učení se.
- Do informací o mezinárodních statistikách nelze nezahrnout *Indikátory EUROSTATu*. Veřejnost, která by se chtěla dozvědět více

o datech v oblasti vzdělávání v rámci Evropské unie, má možnost prostřednictvím odkazů na internetové stránky přejít přímo na data v sekci databáze, hlavní tabulky či publikace.

Regionální školství je třetí specifickou částí statistických výstupů a analýz. Data sdílená na tomto místě jsou shodně uvedena v národních statistikách. Jedná se tedy o duplicitní informační zdroj.

Závěrečnou částí, kterou odbor školské statistiky, analýz a informačních strategií spravuje, je *terciární vzdělávání*. Protože se jedná o oblast vysokého školství, lze zde dohledat informace o počtech podaných přihlášek, počtu přihlášených, přijatých a zapsaných studentů. Dále je možné zjistit informace o studentech, poprvé zapsaných studentech a absolventech vysokých škol.

Statistické údaje resortu školství jsou velkou množinou a jsou veřejností nejčastěji vyhledávaným okruhem. Byla by velká škoda, nezmínit rovněž skutečnost, že odbor školské statistiky, analýz a informačních strategií publikuje v sekci nazvané Pro veřejnost statistická data o ICT ve školách. Oproti všem zveřejněným statistickým údajům, jsou data v otevřeném formátu. Data je možné stahovat ve formátu CSV nebo XLSX.

Uveřejňováním informací o využívání digitálních technologií pro učení a kvalitu rozvoje digitální gramotnosti žáků a jejich inforatického myšlení, je naplňováno jedno z opatření Strategie digitálního vzdělávání.

Mezi veřejnosti dostupné informace je dobré zařadit i Výroční zprávu o stavu a rozvoji vzdělávání v České republice. Výroční zprávy jsou každoročně publikovány, obsahují nejdůležitější informace z oblasti školství a vzdělávání.

Informace a data z mezinárodních šetření volně dostupná veřejnosti zajišťuje Česká školní inspekce. Pod patronací ČŠI se provádí za pomoci jednotlivých projektů šetření na školách v České republice a výsledky slouží pro mezinárodní organizace OECD a IEA.

K projektům OECD patří:

- šetření *PISA (Programme for International Student Assessment)*. O náplni šetření bylo napsáno výše. Testování se uskutečňuje v tříletých cyklech a v každém cyklu je kladen důraz na jinou oblast vzdělávání. Česká školní inspekce uveřejňuje jak analýzy, tak například testové úlohy ve formátu elektronických publikací,

- šetření *TALIS* (Teaching and Learning International Survey) probíhá v pětiletém cyklu. Hlavní skupinou pro šetření jsou ředitelé a učitelé školských zařízení, a podstatou šetření je zjištění kvality prostředí a podmínek, ve kterých učitelé vyučují. Výsledky by měly být návodem pro případné zlepšení podmínek pro vyučující pedagogy, zvýšení spokojenosti a zefektivnění celé vzdělávací politiky. Výsledky šetření jsou uveřejňovány v elektronických publikacích.

Do skupiny projektů, jejichž výsledky zpracovává IEA se řadí:

- *PIRLS* (Progress in International Reading Literacy Study). V pětiletém cyklu se zjišťuje čtenářská gramotnost dětí ve 4. ročníku základních škol. Kromě čtenářské gramotnosti, se šetření zabývá významem rodinného, školního a širšího prostředí na rozvoj čtenářské gramotnosti,
- za pomoci šetření *TIMSS* (*Trends in International Mathematics and Science Study*) se zjišťuje úroveň dovedností a znalostí žáků ve 4. a/nebo 8. třídách základních škol. Šetření se týká oblastí matematiky a přírodních věd. Cyklus šetření je čtyřletý a Česká školní inspekce publikuje analýzy a uvolněné úlohy z předchozích ukončených šetření v podobě elektronické publikace,
- posledním šetřením je *ICILS* (*International Computer and Information Literacy Study*) kladoucí si za cíl zjistit dovednosti žáků osmiletých ročníků základních škol či odpovídajícímu stupni víceletých gymnázií v oblasti počítačové a informační gramotnosti. Za tu se považuje ze strany IEA použití počítače k vyhledání, vytvoření a sdílení informací. Česká školní inspekce v rámci výsledků šetření zveřejňuje analytické zprávy a výsledky šetření, to vše jako elektronické publikace.

Prostřednictvím Registru inspekčních zpráv umožňuje Česká školní inspekce veřejnosti nahlížet do jednotlivých inspekčních zpráv z provedených kontrol ve školách a školských zařízeních.

Přes Výsledky MZ – 2013-2018 umožňuje CERMAT široké veřejnosti přístup k datům týkajících se výsledků maturitních zkoušek. V prvním případě je možné pracovat s agregovanými daty. Nejdříve je potřeba provést výběr a vyspecifikovat preferované parametry, mezi které se řadí rok konání maturitní zkoušky, předmět zkoušky a dílčí zkouška (didaktický test, písemná a ústní zkouška). Z předmětů je možnost výběru z cizího jazyka (anglický, francouzský, německý ruský a španělský), českého jazyka a literatury a matematiky. Agregovaná data z maturitních zkoušek jsou na úrovni krajů, oborů a škol. Druhou možností, jak pracovat s daty nabízí grafické interpretace výsledků maturitních zkoušek. Zde se nabízí výběr roku vykonání maturitní zkoušky; předmět, kterým je matematika, anglický jazyk a německý jazyk a dále typ porovnávání. Výsledná data jsou pouze od žáků, kteří maturitní zkoušku vykonali. Poslední možností pro veřejnost, jak se dostat k výsledkům maturitních zkoušek a jednotné přijímací zkoušky, jsou anonymizovaná data. Jedná se o soubory rozdělené podle let, předmětu a druhu (didaktického testu a písemné práce).

Z veřejně dostupných informací NIDV v rámci plnění hlavních úkolů v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a pracovníků, kteří pracují s talentovanou a nadanou mládeží, je možné veřejností využít publikace a metodické příručky, které se zabývají různými aktuálními problémy a tématy.

NÚV také jako ostatní instituce v resortu školství publikuje pro veřejnost informace související s hlavním posláním. Veřejnost může získat informace o rámcových vzdělávacích programech, které jsou obecně závazným rámcem pro školní vzdělávací programy. Užitečné jsou například podkladové analytické studie v jednotlivých vzdělávacích oblastech. Dále jsou publikovány analýzy, jejichž okruhy jsou například uplatnění se absolventů středních škol na trhu práce, podmínky pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků nebo zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy.

4 Vlastní práce

Pro naplnění cílů stanovených v praktické části, autorka na základě teoretických poznatků popisuje, jaké informace má resort školství k dispozici. O možnostech a podmínkách pro publikování dat v otevřeném formátu je veden rozhovor s ředitelem odboru, který má za školství na starosti otevřená data. Aby mohl být objektivně posouzen stav úrovně implementace otevřených dat v resortu školství, provedla autorka dotazníkové šetření. Podkladem pro vytvoření dotazníku posloužila Government Information Quarterly – Open data policies, their implementation and Impact: A framework for comparison, zejména tabulka č. 4, obsahující rámcové otázky k politice otevřených dat. Publikace vyšla v roce 2013, na vypracování se podíleli pracovníci Delftské university v Nizozemí. Formulaci otázek pro dotazník v českém prostředí konzultovala autorka s kolegy, kteří za Ministerstvo mají na starosti publikování otevřených dat. Praktickou část uzavře SWOT analýza.

4.1 Otevřená data v resortu školství

Množství informací, shromažďovaných, ukládaných, zpracovávaných a sdílených v resortu školství nelze přesným počtem vyjádřit. Co je možné o informacích a otevřených datech souvisejících s resortem školství říci, je na základě provedené analýzy informačních systémů jejich základní vymezení.

Podle místa, ze kterého jsou data získána je možné rozdělit na interní a externí. Do interních patří například informace z oblasti ekonomické, představující výdaje v oblasti provozní, dotační, mzdové, veřejných zakázek. Do interních informací patří rovněž údaje o kontaktech, organizačních strukturách, základních a legislativních dokumentech. Informace získané z vnějšího prostředí bývají nejčastěji spojeny s údaji o žácích, studentech, absolventech, pedagogických a akademických pracovnících, se vzděláváním a jsou poskytována nejčastěji v rámci šetření či povinného výkaznictví.

Podle způsobu předávání informací, řadíme informace do kategorie formálních. Informace jsou předávány v podobě formulářů, výkazů či přehledů, dnes běžně v elektronické podobě.

Informace mající číselnou hodnotu lze charakterizovat jako kvantitativní. Hovoříme zejména o statistických údajích. Oproti tomu jsou v resortu školství informace mající kvalitativní vypovídající hodnotu. Ty můžeme najít v registrech, databázích či publikacích.

Resort školství s ohledem na shromážděné informace ze současnosti nebo blízké minulosti představující posledních deset let, poskytuje informace skutečné. Očekávané budoucí informace v podobě prognóz resort školství také má, jsou nejčastěji publikovány ve strategických dokumentech, které jsou pro resort významné. Za nejaktuálnější dokument zahrnující prognózy lze považovat připravovaný dokument Strategie vzdělávání 2030+.

Ministerstvo jako gestor v oblasti vzdělávání nemá žádnou jednotnou platformu, ve které by mohly být informace z vlastního úřadu a podřízených institucí svodně uchovávány, zpracovávány a které by dále sloužily pro publikaci. Na místo toho existuje mnoho IS, některé již nefunkční a nevyužívané, v nichž dochází k duplicitnímu shromažďování informací. Legislativní překážky v podobě ochrany osobních údajů jsou nejčastějším důvodem, proč nejsou informace uveřejňovány v otevřeném formátu. Mnoho informací by muselo být anonymizováno a tím by mohla být ohrožena efektivnost využití publikovaných dat.

Pro vlastní práci je nejpodstatnější, zda jsou informace zveřejňovány jako data v otevřeném formátu. Pouze informace publikované dle § 3 odst. 11 zákona o svobodném přístupu k informacím lze považovat za otevřená. Ostatní data bohužel podmínku otevřených dat nesplňují.

4.1.1 **Rozhovor**

Ředitel odboru školské statistiky, analýz a informačních strategií Ing. Václav Jelen zodpověděl několik otázek týkajících se otevřených dat v resortu školství, které poslouží ke zhodnocení stavu úrovně implementace otevřených dat.

Otázka č. 1

Jaká je současná situace v resortu školství se sdílením otevřených dat?

Na tuto otázku je složité odpovědět. Některé resortní organizace se snaží veřejná data zpřístupňovat; dat je však mnoho a bez doprovodných metadat, jejichž zpracování a hlavně aktualizace je časově poměrně náročná, postrádá takové otevření často smysl – jde to tedy pozvolna, ale jde to. Pokud mohu hovořit za správu statistických dat, publikujeme otevřená data např. v souladu s novelizovaným zněním Nařízení vlády č. 425/2016 Sb. o seznamu informací zveřejňovaných jako otevřená data, což v našem případě reprezentujeme od školního roku 2016/2017, v souladu s úkoly Strategie digitálního vzdělávání, otevřená data o ICT ve školách, která vycházejí z údajů předávaných školami v rámci tzv. zahajovacích výkazů k danému školnímu roku. Do budoucna chystáme publikaci dalších statistických dat v otevřených formátech, jak jsem ale již řekl, zpracování nezbytných metadat je časově náročné a vzhledem ke všem dalším úkolům a personální situaci tak musíme hodně prioritizovat.

Otázka č. 2

Máte informace o poptávce po otevřených datech ze stran veřejnosti?

Na otázku padla jasná odpověď. Ano, poptávka po datech o vzdělávání a vzdělávací soustavě vždy byla a je velká. U nás se jedná například o údaje o počtech dětí, žáků, studentů, učitelů, speciálních vzdělávacích potřebách, pedagogických a nepedagogických pracovnících, vybavenosti škol....., u naší přímo řízené organizace Cermatu o výsledky přijímacích či maturitních zkoušek. Úplné vyjmenování by trvalo dlouhou dobu – svým způsobem se dá říci, že některé požadavky se opakují (a právě ty je vhodné zveřejnit v otevřených formátech), jiné jsou pak specifickými požadavky výstupů tzv. na míru. Oblast vzdělávání se dynamicky mění, tím se mění i to, o čem data vypovídají. Pokud někdo na začátku uvede, že mu data postačí v otevřeném formátu, mnohdy se pak na nás zpětně (a často i opakovaně) obrací k jejich vysvětlení. Jindy vlastně ani neví, jaká data potřebuje, a společně pak ladíme podobu výstupu. Toto vše je velmi složité popsat metadaty – uvedu vám konkrétní příklad. Pokud někdo žádá data o vývoji počtu žáků ve středních odborných učilištích, pak neví, že od nového školského zákona, který byl přijat v roce 2004, už známe jen střední školy. Takže se místo o školách musíme bavit o oborech vzdělání a soustředit se právě na ty

školy, které mají i některý z oborů, který byl dříve charakteristický právě pro střední odborné učiliště, jako typ střední školy. Otevírání dat není tedy vůbec jednoduché.

Otázka č. 3

Existuje nějaký důvod, proč nejsou sdílena data, o nichž jste mluvil, že jsou nejčastěji poptávána?

Některá data nejsou veřejná (zejména ta, která sdružujeme v individuální adresné podobě, kde je poměrně silná zákonná ochrana – GDPR/ zákon č. 101/2000 Sb.). Pak jsou zde i kapacitní důvody. Hlavním důvodem, který vnímám jako nejzásadnější, je pak právě již zmíněná časová náročnost tvorby vhodných metadat tak, aby se eliminovala nesprávná interpretace některých údajů. To se nám ukazuje nejen při komunikaci s laickou veřejností, ale často i s tou odbornou, kde musíme vysvětlovat některé termíny a uvádět jejich skutečný význam tak, aby nedocházelo ke zkreslování. Ale na druhou stranu si nemyslete, že veřejnost žádá otevřená data – to pro ně ve většině případů bývá právě až druhá nejlepší varianta – člověk je typ líný, takže nejprve žádá zpracování konkrétního výstupu, a teprve následně, když zjistí, že nemůžeme zpracovávat data pro všechny diplomové práce, soukromé výzkumy apod., spokojí se s výstupem v otevřeném formátu, z něhož si výsledek zpracuje sám. Ale nechci paušalizovat, jistá část je i těch, kteří nejprve data hledají a teprve pak se ozvou.

Neoddiskutovatelným důvodem, který komplikuje oblast sdílení otevřených dat, je neexistence centrálního místa, jednoho přístupového bodu (single point of access). To doufám, bude vyřešeno v horizontu několika málo let vybudováním plánovaného Centrálního (resortního) informačního systému, kde počítáme nejen s ulehčením administrativní zátěže pro poskytovatele dat (zejména školy a školská zařízení), ale rovněž i s možností sdílet otevřená data.

Otázka č. 4

Zmínil jste projekt Resortní informační systém. Je v něm počítáno s konkrétním sdílením otevřených dat?

V projektu dle slov Ing. Jelena není konkrétně uvedeno, jaká data by měla být zveřejňována v otevřeném formátu, neboť je v tuto chvíli závislé na provedení analýz,

kteří jsou součástí Resortního informačního systému. Jisté však je, že otevření dat musí být jeho součástí, neboť již při podávání žádosti před schválením projektu se toto ze strany žadatele (MŠMT) uvádělo jako jednoznačný závazek.

4.1.2 Dotazníkové šetření

Pro dotazníkové šetření autorka oslovila kromě kolegů z Ministerstva další tři ústřední orgány státní správy. Autorka pro porovnání stavu úrovně implementace otevřených dat v MŠMT vybrala Ministerstvo financí, Ministerstvo pro místní rozvoj a Ministerstvo vnitra. Výběr výše uvedených úřadů vzešel z analýzy informačních systémů, do kterých Ministerstvo přispívá informacemi za resort, ale není jejich gestorem.

V dotazníkovém šetření byly použity otevřené otázky. Odpovědi zpracovávali zaměstnanci, kteří se na jednotlivých ministerstvech zabývají problematikou politiky otevřených dat a jsou kontaktními osobami v této oblasti. Kontakty jsou dostupné na portálu <https://data.gov.cz>. Odpovědi za MŠMT se týkají prvotně statisticky vykazovaných údajů, se kterými odbor statistiky, analýz a informační strategie pravidelně pracuje. Dotazník je v práci zařazen jako příloha č. 3.

Následuje pětisloupcový přehled zpracovaných odpovědí. První sloupec označuje pořadí položených otázek. Zbylé sloupce pak odpovědi jednotlivých ministerstev.

Tabulka č. 1 – zpracované odpovědi dotazníkového šetření

1	MŠMT	MMR	MF	MV
2	Plnit zákonné povinnosti a naplňovat cíle závazných strategických materiálů.	Plnění Nařízení vlády č. 425/2016 Sb., o seznamu informací zveřejňovaných jako otevřená data.	Zvýšit kvalitu a dostupnost dat, data prezentovat v uživatelsky přívětivé podobě a identifikovat takové datové sady, které ještě publikovány nebyly, ačkoli mají potenciál uživatele dat oslovit, a u kterých nejsou překážky v jejich publikaci.	Ukázat, že lze publikovat data kvalitně a spolehlivě. Zaměřujeme se na postupné otevření datových zdrojů, a to se zaměřením na kvalitu namísto kvantity.

3	16 sad od r. 2018	7 sad od r. 2017	54 sad od r. 2016	2 973 sad od r. 2016
4	16 sad od r. 2018, data.msmt.cz	bez uvedení počtu od r. 2015 data.mmr.cz	bez uvedení počtu od r. 2015 platformy	Ne. Data, která nejsou registrována v NKOD se nedají označovat jako otevřená data.
5	CKAN od r. 2018	neuveďeno	kombinace platformy na správu obsahu Drupal a modulů DKAN od r. 2015	DCAT od r. 2019
6	školský rejstřík	nemá	např. Monitor	např. Registr práv a povinností
7	export a transformace do xml	převod do strojově čitelného formátu	u některých sad úpravu struktury, u některých anonymizaci, u většiny převod do jiného formátu	neuveďeno
8	ne	ne	ne	ne
9	vzdělávání	finance, veřejné zakázky	finance, veřejné zakázky	údaje spojené s RPP
10	XML	CSV a XML	XLSX a CSV	CSV, JSON a JSON-LD
11	stupeň 3	stupeň 3	stupeň 3	stupeň 3 a 5
12	školství, IT, statistika, občan	neuveďeno	akademická sféra, občan, firmy	odborná veřejnost – programátoři, datový novinář

Zdroj: vlastní zpracování, 2019

V odpovědi k otázce č. 2 MŠMT a MMR odpověděli shodně, že hlavním cílem politiky otevřených dat je dodržet zákonné povinnosti. MF a MV vyzdvihli především publikování kvalitních datových sad na úkor kvantity.

V informačním systému Národní katalog otevřených dat začalo od počátku, tedy od roku 2016 publikovat otevřená data nejdříve MF spolu s MV. O rok později přistoupilo k publikování MMR, jako poslední v roce 2018 MŠMT. Největší počet – 2973 datových sad v NKOD má uveřejněno MV, následuje MF s 54 sadami, s 16 datovými sadami pak MŠMT. Nejméně publikovaných sad ze všech dotazovaných má MMR.

Informace publikované ve formátu otevřených dat kromě NKOD publikuje MŠMT a MMR na svých webových stránkách. MF využívá k publikaci dvou platforem. MV otevřená data na jiných místech než v NKOD, nepublikuje. Z odpovědi, kterou gestor rozvedl a odkázal na Zákon o svobodném přístupu k informacím, vyplývá, že publikované informace na jiných místech než v NKOD nelze považovat za otevřená data.

K používání lokálního katalogu otevřených dat se kromě MMR vyjádřila zbylá ministerstva. LKOD používá MŠMT od r. 2018, MF od r. 2015 MV spustilo provoz až v letošním roce. K provozu používá každé ministerstvo jiný programový prostředek.

Na dotaz, zda je ministerstvo gestorem nějakého informačního systému či aplikace, do které poskytují informace i jiné úřady a informace v nich jsou publikovány jako otevřená data, jako jediné MMR odpovědělo, že nemá. MŠMT má školský rejstřík, MF uvedlo jako příklad Monitor státní pokladny. Zde je možné dohledat především ekonomické údaje, např. účetní rozvahy. Přesný počet IS v gesci, MF neuvedlo. V odpovědi MV je potvrzena existence více takových IS či aplikací. Počet však blíže nespecifikovalo. Jako příklad uvedlo Registr práv a povinností.

Na opatřeních, která je potřeba udělat s informacemi před zveřejněním ve formátu otevřených dat se shodla všechna ministerstva. Nejčastěji je potřeba informace převést/exportovat do vhodných formátů. MF navíc uvedlo, že u některých informací musí pro možnost publikace změnit strukturu nebo data anonymizovat. Ministerstvo v této odpovědi nebylo konkrétně odkázalo na dodržování veškerých doporučení, která je potřeba dodržet, aby bylo možno publikované informace považovat za otevřená data.

Osmou otázkou směřovala autorka k ověření, zda mají ministerstva nějaká omezení v podobě technických překážek bránících zveřejnění informací ve formátu otevřených dat. Odpověď byla jednoznačná. Ani jedno ministerstvo takovéto překážky nemá. Nad to, MV uvedlo, že dle zákona nemá publikaci otevřených dat žádná takováto technická překážka existovat.

Autorku zajímalo, jaké typy OD jednotlivá ministerstva publikují. MŠMT zveřejňuje pouze data ze školského rejstříku, tedy data související se vzděláváním na všech úrovních. MMR a MF zodpověděli, že nejčastěji publikují data z oblasti financí/ekonomiky a veřejných zakázek. MV uvedlo údaje spojené s Registrem práv a povinností.

Nejčastějším a nejběžněji používaným formátem pro publikaci otevřených dat je XML, XLS a CSV. Kombinaci uvedených formátů používá jak MMR tak MF. MŠMT používá k publikaci jen formát XML. Data MV standartně publikuje ve formátu CSV, jako jediné pak publikuje ve formátu JSON.

Ministerstva k předposlední jedenácté otázce odpověděla shodně. Datové sady publikují v nejnižším možném, zákonem stanoveném stupni otevřenosti 3. V doplnění Ministerstvo vnitra uvedlo, že již zmiňovaný Registr práv a povinností je publikován v nejvyšším možném stupni 5. Do budoucna chystá otevírání i dalších IS v pátém stupni, což potvrzuje záměr publikovat data zpracovaná ve vysoké kvalitě.

K poslednímu dotazu, komu jsou otevřená data určena vyplynulo, že data MŠMT využívají zástupci v oblasti školství, IT, statistiky a občané jako laická veřejnost. MMR odpověď nedokázalo blíže specifikovat. MF uvedlo, že se snaží vyhovět nejvíce akademické sféře, občanům a soukromým firmám. MV odpovědělo, že otevřená data by měla sloužit především gramotné veřejnosti, do které patří např. programátoři a datoví novináři. Tato odpověď potvrzuje slova Ing. Jelena, který v jedné z odpovědí zmínil, že informace, které mohou být nebo jsou již publikovány, nemusí být ze strany laické veřejnosti vždy dobře pochopeny, zpracovány či interpretovány.

4.1.3 Otevřená data v oblasti školství v zahraničí

Jak jsou na tom jiné země publikací otevřených dat v oblasti školství oproti České republice? Autorka si pro srovnání dostupnosti sdílení otevřených dat vybrala Francii, USA, Nizozemí.

Francie

Francie má pro sdílení otevřených dat zavedenu jednotnou datovou platformu, kde je možné dohledat nejrůznější datové sady. Po navolení potřebných parametrů a vyfiltrování se dají datové sady exportovat do CSV formátu.

Shodně jako u Ministerstva, se na stránkách francouzské vlády v oblasti školství dají dohledat sady otevřených dat týkající se informací o institucích poskytujících vzdělávání. Nad rámec dat českého ministerstva, je možnost vyhledat geolokaci jednotlivých školských zařízení.

Tak jako v České republice, i ve Francii se ve formátu otevřených dat sdílí informace týkající se obecného financování školství. Francie oproti České republice sdílí v otevřeném formátu data týkající se platových poměrů pedagogických pracovníků.

V otevřeném formátu se oproti České republice ve Francii sdílí data související se studijními výsledky žáků různých typů škol (např. lycea, technické školy) a různých předmětů. Sdílí se legislativní a další důležité dokumenty související se školstvím. Další předností Francie, je sdílení informací týkajících se uspořádání školního roku, tedy prázdnin. Nejzajímavější zveřejněnou informací z pohledu autorky, kterou na francouzských stránkách dohledala, byl pracovní program ministra.

USA

Na stránkách Spojených států amerických týkajících se oblasti školství je zveřejněno 422 datových sad. Rozmanitost sdílených informací je velká. Při vyhledávání autorka zjistila, že jsou sdílena data již z počátku 90. let minulého století. Spojené státy americké z oblasti školství sdílí shodně jako Česká republika informace týkající se výdajů na financování školství. Vzhledem k odlišnému způsobu financování vysokých škol jsou navíc na amerických stránkách dohledatelné informace o poplatcích za studium na těchto vysokých školách. V publikovaných datech je možné dohledat například informace o vynaložení finančních prostředků na program podpory stravování, kdy je chudým dětem dotováno stravné. I Spojené státy americké publikují v otevřeném formátu data týkající se školských zařízení, které poskytují vzdělávání. Tak jako Francie, publikují se rovněž v Americe data s výsledky

studentů za jednotlivé předměty a výsledky hodnocení škol. Mezi zajímavé publikované informace, které autorku zaujaly, patří studie, která je součástí programu proti kriminalitě, šikaně a zločinu.

Nizozemí

V Nizozemí spravuje otevřená data v oblasti školství vládní služba DUO na rozhraní API (Application Programming Interface). Systém vzdělávání ve školství je v Nizozemí velmi složitý, přesto se na sdílení otevřených dat podílí různé instituce propojením svých systémů. Na internetových stránkách bylo prozatím uveřejněno 34 datových sad. Sdílená data mohou být nejčastěji exportována do formátu CSV.

Ze základních údajů jsou v datových sadách sdíleny informace o školských zařízeních včetně adresářů. Toto je podporováno geolokací jednotlivých zařízení. Shodně jako v porovnávaných státech, i Nizozemí zveřejňuje ekonomické údaje za oblast školství, počty žáků a pedagogů. V dalších sdílených dokumentech v otevřeném formátu se oproti české straně uvádí například prognózy žáků a počty vyučovacích hodin na pedagoga. V datech o studentech se uvádí počty studentů dle dosaženého stupně vzdělání, dle typu studia a oboru v případě střední či vysoké školy.

4.2 SWOT analýza

Z dosavadních poznatků teoretické a praktické části o sdílení otevřených dat v resortu školství a porovnáním s jinými resorty je možné konstatovat následující.

Za silnou stránku lze považovat množství informací, které má Ministerstvo v rámci celého resortu k dispozici. Konkrétní počty však nelze pro rozmanitost informací vyčíslit. Rovněž je zde možné zařadit typy informací týkajících se oblasti vzdělávání. Silnou stránkou je dodržování zákonných předpisů souvisejících s politikou otevřených dat.

Pouhých šestnáct publikovaných dat v NKOD je pro Ministerstvo s ohledem na množství informací slabou stránkou. Rovněž tak s ohledem na množství uveřejněných dat v porovnání s Ministerstvem financí či Ministerstvem vnitra. Slabou

stránkou je i časový úsek, od kdy byla otevřená data publikována v NKOD. K slabým stránkám resortu patří informace obsahující osobní nebo citlivé údaje. Těchto je v souvislosti s údaji o přijímacích či závěrečných zkouškách nejvíce. Existence mnoha informačních systémů, ve kterých se nejednou duplikují informace, je možné zařadit rovněž mezi slabé stránky. Z rozhovoru s Ing. Jelenem lze za slabou stránku označit i personální obsazení na pozicích, které by se zabývaly problematikou zpracování dostupných informací a jejich další publikaci ve formátu otevřených dat.

K příležitostí, které by mohlo Ministerstvo využít a zvýšit tak úroveň stavu publikace otevřených dat, je s ohledem na množství informací zařazení/zaregistrování nových datových sad do Národního katalogu otevřených dat. Nově registrovanými datovými sadami by mohly být informace, které MŠMT ze svého pohledu publikuje jako otevřená data i na jiných místech jako je např. web Ministerstva. Dle vyjádření gestora politiky otevřených dat (MV) však toto nelze považovat za otevřená data.

Ohrožení pro MŠMT související s politikou otevřených dat je možné spatřit v porušení některých zákonných předpisů. To se týká případů, kdy by osobní nebo citlivá údaje nebyly dostatečně anonymizovány a došlo by k úniku a šíření nežádoucích informací, které by mohly vést např. k diskriminaci. Ministerstvo by mohlo následně čelit žalobám. Dalším závažným ohrožením by mohla být nerealizace zmiňovaného Resortního informačního systému. Tím by bylo ohroženo propojení institucí a především jednotlivých IS v resortu, tak, aby se dostupné informace shromažďovaly centrálně a mohly být dále zpracovávány a lépe publikovány v otevřeném formátu.

5 Výsledky a diskuse

5.1 Zhodnocení implementace

Česká republika po vzoru jiných zahraničních států přistoupila k politice otevřených dat. Tímto krokem podpořila projev zefektivnění a zlevnění výkonu veřejné správy. Politika otevřených dat je zakotvena v legislativních dokumentech České republiky, které vychází z legislativy Evropské unie. MŠMT v posledních letech vydalo vlastní dokumenty, ve kterých si stanovuje za cíl postupně otevírat data z oblasti školství. Podle Nařízení vlády č. 425/2016 Sb. o seznamu informací zveřejňovaných jako otevřená data, publikuje MŠMT informace pouze ze školského rejstříku.

Ze sestaveného přehledu informačních systémů je možné konstatovat, že informace z oblasti ekonomické a z oblasti veřejných zakázek jsou na základě zákonů předávány do IS jiných orgánů veřejné správy (Ministerstvo financí, Ministerstvo vnitra). Informace za resort školství jsou publikovány v těchto IS nebo aplikacích v otevřeném formátu. Informace shromažďované v IS, jejímž gestorem je samo MŠMT, nelze i přes vykazované znaky otevřených dat považovat za data otevřená. Důvodem je, že nejsou registrována v Národním katalogu otevřených dat. V tomto informační systému jsou zaregistrovány pouze IS Rejstřík škol a školských zařízení a Rejstřík právnických osob, ve kterém jsou informace publikovány v otevřeném formátu.

Rozhovor s ředitelem Ing. Jelenem k publikaci otevřených dat v resortu potvrdil časovou náročnost zpracování informací do publikovatelné podoby. Časová náročnost souvisí i s nedostatečným počtem zaměstnanců, kteří by se problematice otevřených dat věnovali intenzivněji. Náročnost zpracování je i z důvodu neexistence jednotného místa, ve kterém by se informace shromažďovaly a uchovávaly. Důvodem, proč Ministerstvo nepožaduje zařazení/zaregistrování nových datových sad do Národního katalogu otevřených dat, je především legislativa, která brání ve zveřejňování osobních údajů u informací, které má resort v největší míře k dispozici.

Úroveň stavu implementace otevřených dat je nejvíce patrná z provedeného dotazníkového šetření. Ministerstvo přistoupilo k publikaci otevřených dat

v Národním katalogu otevřených dat nejpozději, a to až v závěru roku 2018., a to z důvodu, aby splnilo úkol daný Nařízením vlády. Publikováno je v současnosti pouze 16 datových sad ze školského rejstříku. První datová sada je rejstřík škol a školských zařízení za celou Českou republiku, dalších 14 sad obsahuje data za kraje a poslední sada obsahuje data z rejstříku školských právnických osob. Ministerstvo při publikaci datových sad dodržuje zákonné povinnosti související s publikační činností. Data jsou zveřejňována ve formátu XML, v nejnižším zákonem stanoveném stupni otevření 3. Zveřejněná data mají sloužit především pro odborníky v oblasti školství a statistiky.

Z provedené SWOT analýzy je patrné, že publikování otevřených dat v resortu školství má více slabých stránek oproti silným. Ministerstvo se v případě nedostatečně kvalifikovaných a proškolených zaměstnanců, kteří by informace zpracovali a publikovali nekvalitně s ohledem na všechny související legislativní dokumenty, vystavuje velkému riziku ohrožení. Publikovaná data by mohla být v některých případech mylně interpretována či v případě nedostatečné anonymizace, zneužita. Toto může být také jeden z důvodů, proč se Ministerstvo zdráhá urychlit publikování informací v otevřeném formátu.

6 Závěr

V diplomové práci si autorka stanovila za hlavní cíl posoudit úroveň stavu implementace otevřených dat v resortu školství ve srovnání s vybranými resorty státní správy.

Splnění hlavního cíle předcházely popis činností jednotlivých organizací, které spadají do resortu školství. U Ministerstva byl popis proveden v souladu s náplní organizačního řádu, u ostatních organizací v souladu s jejich zřizovacími listinami. Autorka analyzovala u vybraných organizací jednotlivé informační systémy. Z uvedeného popisu je odvozeno, jaké informace si občan může u té které organizace dohledat.

Za největší skupinu považuje autorka informace z oblasti statistického výkaznictví a oblasti ekonomické. Sdílení otevřených dat v resortu je v poměru k celkovému množství sdílených dat, zanedbatelné, i když poptávka ze strany veřejnosti byla potvrzena v rozhovoru. Ministerstvo ve formátu otevřených dat publikuje pouze data, která jsou uvedena v Nařízení vlády. Zpracovaná data vykazující znaky otevřených dat a pocházející z výše zmiňovaných informačních systémů, které publikují/zveřejňují organizace jako otevřená data nejčastěji na vlastních webových stránkách, nelze za otevřená data považovat. Z odpovědí Ministerstva vnitra jednoznačně vyplynulo, že za otevřená data se považují pouze data, která jsou registrována v Národním katalogu otevřených dat, což je informační systém uvedený v zákoně o svobodném přístupu k informacím.

Největší překážkou je i s přihlédnutím ke konstatování ředitele odboru školské statistiky, analýz a informačních strategií zákon o ochraně osobních údajů, do kterého je implementováno GDPR. Dalším důvodem je roztržitost sběrných míst bez dalšího centrálního zastřešení. Tyto nedostatky si Ministerstvo slibuje odstranit realizací Resortního informačního systému, v němž byla navržena nová koncepce sdílení dat v resortu školství.

Autorce se potvrdila domněnka, že otevírání dat není v oblasti školství jednoduché a je velmi, velmi pozvolné. V porovnání s dotazovanými ministerstvy je úroveň stavu implementace otevřených dat co do počtu datových sad horší oproti

ministerstvu vnitra a financí. V ostatních aspektech jako je dodržování zákonných povinností, je Ministerstvo na stejné úrovni. Nejlépe se úroveň stavu implementace otevřených dat projevila u Ministerstva vnitra, které je gestorem a ostatním orgánům veřejné správy je zdárným příkladem, že publikování otevřených dat je možné provádět kvalitně a s patřičným efektem.

7 Seznam použitých zdrojů

DATA.GOV. *Education – data catalog*. [online].[cit. 2019-03-24]. Dostupné z WWW: https://catalog.data.gov/dataset?groups=education2168#topic=education_navigation.

DUO. *Datasets*. [online].[cit. 2019-03-24]. Dostupné z WWW: <https://onderwijsdata.duo.nl/dataset>.

BERG, Michal et al. *Otevřená data ve státní správě – nová éra rozhodování*. 1. vyd. Praha: Nadace Open Society Fund Praha, 2012. 24 stran. ISBN 978-80-87110-24-9.

FULBRIGHTOVA KOMISE, *O komisi* [online].[cit. 2019-01-13]. Dostupné z WWW: <https://www.fulbright.cz/kdo-jsme/o-komisi/>.

MATES, P., SMEJKAL, V. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. ISBN 978-80-87576-36-6.

Ministère de l'éducation nationale et de la jeunesse, *Opendata*. [online].[cit. 2019-03-24]. Dostupné z WWW: <https://data.education.gouv.fr/pages/accueil/>.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Datová informační politika*. Praha, 2017.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Dodatek č. 7 ke Zřizovací listině DZS*. Praha. 2018.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Dodatek č. 8 ke Zřizovací listině NIDV*. Praha. 2013.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Dodatek č. 1 ke Zřizovací listině NÚV*. Praha. 2011.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Opatření Vysokoškolského sportovního centra*. Praha, 2018.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Opatření a Dodatek ke zřizovací listině Antidopingového výboru*. Praha, 2018.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Opatření a Dodatek ke zřizovací listině Národní technické knihovny*. Praha, 2013.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Organizační řád MŠMT*. Praha, 2018.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Resortní informační systém*. [online].[cit. 2019-01-13]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/ministerstvo/ris-msmt?highlightWords=resortn%C3%AD+informa%C4%8Dn%C3%AD+syst%C3%A9m>.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Statut*. Praha, 2018.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Zřizovací listina Antidopingového výboru*. Praha, 2000.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Zřizovací listina Centrum pro zjišťování výsledků ve vzdělávání*. Praha. 2009.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Zřizovací listina Dům zahraničních styků*. Praha. 1994.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Zřizovací listině NIDV*. Praha. 1992

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Zřizovací listina NPMKJAK*. Praha

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Zřizovací listina NTK*. Praha

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Zřizovací listina Výzkumný ústav odborného školství*. Praha. 1992.

Národní akreditační úřad. *Statut Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství*. Praha. 2018.

NOVOTNÝ, V. a kolektiv, *Veřejná správa v zemích Visegrádské čtyřky* (Česká republika, Maďarsko, Polská republika, Slovenská republika). Praha: Leges, 2017. ISBN 978-80-7502-215-8.

Otevřená data. *Seznam podnětů na otevření dat*. [online]. [2019-01-13]. Dostupné z WWW: https://docs.google.com/spreadsheets/d/1tJl4dmtOVOon63c_Tla21TG13RkT8Ty4ut3euQKhydE/edit#gid=468459059.

UBALDI, B. *Open government data: Towards empirical analysis of open government data initiatives*. OECD Working Papers on Public Governance, 2013, (22), p.0_1.

Výroční zpráva o stavu publikace otevřených dat v České republice v roce 2017. [online]. [cit. 2019-11-20]. Dostupné z www: https://opendata.gov.cz/_media/dokumenty:v%C3%BDro%C4%8Dn%C3%AD-zpr%C3%A1va-2017.pdf

Zákon České národní rady o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky (Zákon č. 2/1969 Sb.) [online]. [cit. 2018-10-13]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1969-2>.

Zákon o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů. (Zákon č. 365/2000 Sb.) [online]. [cit. 2018-10-13]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-365>.

Zákon o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje). (Zákon. 130/2002 Sb.) [online]. [cit. 2018-10-13]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-130>.

Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). (Zákon. 561/2004 Sb.) [online]. [cit. 2018-10-13]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-561>.

Zákon o svobodném přístupu k informacím (Zákon č. 160/1999 Sb.) [online]. [cit. 2019-01-12]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-106>.

Zákon o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách) (Zákon. 111/1998 Sb.) [online]. [cit. 2018-10-13]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-111>.

Zákon o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv). (Zákon. 340/2015 Sb.) [online]. [cit. 2019-02-09]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-340>.

ZUIDERWIJK, Anneke; JANSSEN, Marijn. *Open data policies, their implementation and impact: A framework for comparison*. *Government Information Quarterly*, 2014, 31.1: 17-29. [online]. [cit. 2019-10-05].

Dostupné z: https://www.academia.edu/13287086/Open_data_policies_their_implementation_and_impact_A_framework_for_comparison

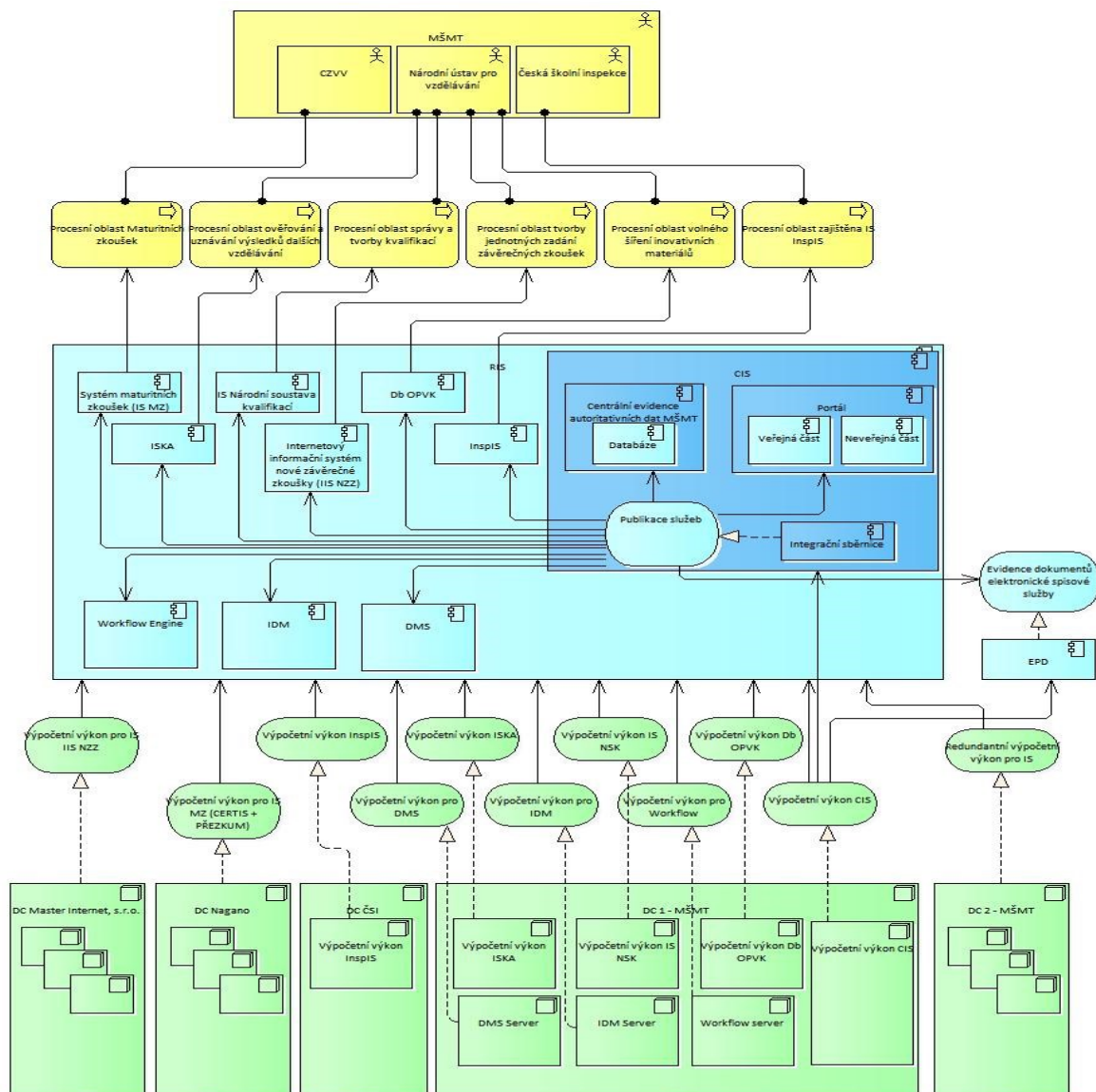
8 Přílohy

Příloha č. 1 Přehled informačních systémů dostupných pro veřejnost v resortu školství (vlastní zpracování, 2019)

Název externího Informačního systému	Útvar/Organizace	Open data/formát
ISACC - Akreditační komise	NAÚ - MŠMT	CSV
NOS - Evidence nostrifikací	II - MŠMT	x
ISKA - Kvalifikace a autorizace	II - MŠMT	x
IS Integrovaných projektů	II - MŠMT	x
PRCH - Informační systém pro podporu realizace dotačního řízení v oblasti prevence rizikového chování	II - MŠMT	
RVSSP - Registr vysokých škol a akreditovaných studijních programů	III - MŠMT	CSV
REDOP - Registr docentů a profesorů	III - MŠMT	x
RUV - Registr uměleckých výstupů	III - MŠMT	x
SIMS - Sdružené informace matrik studentů	III - MŠMT	x
NVS - Registr řízení o žádostech o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání a kvalifikace	III - MŠMT	x
PPSVS - Posouzení postavení studia na vysoké škole v cizině	III - MŠMT	x
Databáze OP VK	IV - MŠMT	x
CDH - Centrální databáze hodnotitelů	IV - MŠMT	x
PESŠ - Program Excellence základních a středních škol	V - MŠMT	x
IS-SPORT	V - MŠMT	x
IS-PODPORA PLAVÁNÍ	V - MŠMT	x
IS51 - Program MLÁDEŽ (ISPROM)	V - MŠMT	x
Rejstřík sportovních organizací, sportovců, trenérů a sportovních zařízení	V - MŠMT	CSV
ISŠS - Informační systém školské statistiky	VI - MŠMT	částečně, CSV
RŠPO - Informační systém vedení rejstříku školských právnických osob	VI - MŠMT	XML
RŠŠZ - Informační systém vedení rejstříku škol a školských zařízení	VI - MŠMT	XML
Sběr dat ze školních matrik	VI - MŠMT	x
UOK - Uznávání odborných kvalifikací	VI - MŠMT	x
Databáze dopingových kontrol	ANTIDOPINGOVÝ VÝBOR	x
CERTIS	CERMAT	x
PJZ - portál jednotlivé zkoušky	CERMAT	x
ISPŘ - Informační systém přezkumných řízení	CERMAT	x
Výsledkový portál žáka	CERMAT	x
InspIS SET - pro elektr. testování žáků	ČŠI	x
InspIS DATA - pro sběr dat ve vzdělávání	ČŠI	x
InspIS ŠVP - školní vzdělávací program	ČŠI	x
InspIS PORTÁL - zveřejňování dat o školách	ČŠI	x
InspIS ELEARNING - elektronické vzdělávání	ČŠI	x
LMS - Learning management systém	NIDV	x
NRVDM - Národní registr výzkumu o dětech a mládeži	NIDV	x
OLINA	NIDV	x
KP-WIN SQL – modul e-PK	NPMJAK	x

Verbis - knihovnický IS	NPMJAK	X
Automatizovaný knihovní systém	NTK	X
Evidenční dokumentový systém s plnými texty	NTK	X
Evidenční systém	NTK	X
Systém pro archivaci a zpřístupnění digitalizovaných dokumentů	NTK	X
Systém pro digitalizaci a distribuci dokumentů	NTK	X
Zprostředkovatel spojení elektronických zdrojů	NTK	X
Clavius	NÚV	X
IIS NZZ - Nová závěrečná zkouška	NÚV	X
IS Akredis	NÚV	X
IS NSK - Národní soustava kvalifikací	NÚV	X
ISA+ - IS o absolventech škol	NÚV	X

Příloha č. 2 Návrh koncepce sdílení dat - projekt RIS (MŠMT, DIP 2015+)

Příloha č. 3 Dotazník

- 1) Název ministerstva.
- 2) Hlavní cíle vašeho ministerstva, které souvisí s politikou otevřených dat (dále jen „OD“).
- 3) Publikuje vaše ministerstvo datové sady v NKOD (Ano/Ne)? Pokud ano, uveďte počet a od kdy.
- 4) Publikuje vaše ministerstvo OD i jinde (Ano/Ne)? Pokud ano, uveďte počet, od kdy a kde.
- 5) Využívá vaše ministerstvo pro publikaci datových sad i LKOD (Ano/Ne)? Pokud ano, uveďte název programového prostředku, ve kterém je LKOD publikován a od kdy.
- 6) Je vaše ministerstvo gestorem nějakého informačního systému nebo aplikace, do kterého/které vám předávají informace i jiné organizace/instituce veřejné správy a ty pak publikujete ve formátu OD?
- 7) Jaká opatření musíte provést s daty, než je uveřejníte jako OD?
- 8) Existují nějaké technické překážky ke stažení OD publikovaných vašim ministerstvem (např. registrace, CAPTCHA apod.)?
- 9) Jaké typy OD jsou vašim ministerstvem publikovány (např. rozpočet, obsazenost pracovních míst, platy zaměstnanců apod.)?
- 10) V jakých formátech publikujete OD?
- 11) V jakém stupni otevření publikujete OD?
- 12) Pro jaké cílové skupiny jsou vaše OD zaměřena?

Seznam zkratek

ADV	Antidopingový výbor
CEDR	Centrální evidence dotací a rozpočtu
CERMAT	Centrum pro reformu maturitní zkoušky
CZVV	Centrum pro zjišťování výsledků ve vzdělávání
ČŠI	Česká školní inspekce
DOTINFO	Informace o dotacích
DZS	Dům zahraniční spolupráce
IEA	International Association for the Evaluation of Educational Achievement
IISPP	Integrovaný informační systém státní pokladny
LKOD	Lokální katalog otevřených dat
MF	Ministerstvo financí
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoje
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
NIDV	Národní institut dalšího vzdělávání
NKOD	Národní katalog otevřených dat
NPMK	Národní pedagogické muzeum a knihovna
NTK	Národní technická knihovna
NÚV	Národní ústav pro vzdělávání
OD	Otevřená data
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
OPŘO	Ostatní přímo řízené organizace
OP VVV	Operační program věda, výzkum vzdělávání
RIS	Resortní informační systém
RPP	Registr práv a povinností